

EGYETEMI
HALLGATÓI
KÉPVISELET

www.ehk.bme.hu

MŰHELY

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem lapja

XVIII. évf./2. szám – 2020. február 24.

A Nemzeti Színházban
Udvaros Dorottya
partnereként játszik
a Meggyeskerthben, a
legtöbbször mégis A Tanárból
ismerik. Szász Júlia
kaposvári színművészhall-
gatóval beszélgettünk.
Cikkünk a 11. oldalon

HIRDETÉS

Adószámunk: 18036754-2-43

Kérjük, hogy
befizetett
adójának
1 %-át a
közhasznúan
működő

**Műegyetemi
Hallgatókért
Alapítvány**

számára
ajánlja
fel.

Fotó: Szántai Péter Zsolt

Vas-szén állapotábrától a karrierig • A gépészmérnökként végzett Csik Tamás több, végzettségéhez nem feltétlenül kapcsolódó területen is kipróbálta már magát. Most azonban együtt állnak a csillagok, és végre szakirányának megfelelő helyen talált állást. **Cikkünk az 6. oldalon**

Meddig nő a kínálat

Az utóbbi években a magyar építőipar és ingatlanpiac eddig páratlan növekedését figyelhetjük meg, amelyet fogyasztói oldalon főként a bérleti díjak és a lakásárak extrém mértékű fokozódása jellemzett. Az ilyen

típusú gyarapodás kitűnő táptalaj a piaci lufik kialakulásához, melyek legfontosabb jellemzője, hogy előbb-utóbb kidurrannak.

Cikkünk a 7. oldalon

A korai élsport sikerre nevel?

Hogyan hat az ember életére a fiatalon kezdett versenysport? Aki sikeres a sportéletben, várhatóan a munka világában is célt ér? Lapszámunkban Szűcs Milánnal, a Pécsen végzett, három mérnöki diplomával

rendelkező, jelenleg a „senior” besorolásért versengő építő- és környezetmérnökkel boncolgattuk a siker-sport összefüggés témakörét.

Cikkünk a 9. oldalon

Bármennyi és bármilyen figurára képes vagyok...

A lufi színes, a lufi varázslatos, a lufi maga a megtestesült gyermekkor. De nem Csatai Gergő léggömbművésznek, aki főállásban hajtogat lufikat, és nagykövetségként járja a világot, hogy oktassa a különleges foglalkozásra fogékony közönséget. A nem hétköznapi mester tavaly nyár óta Guinness rekord csúcstartó, a vakon hajtogatás kategóriát 44,25 másodperces idővel tartja. Ha kíváncsi vagy rá, hogy létezik-e szabásminta a hajtogatásra, vagy, hogy hogyan lehet tartósítani a léggömb alkotásokat, ez az interjú neked szól.

Cikkünk a 12. oldalon

HIRDETÉS

Oktatás, Juttatás, Pályázatok,
Kollégium, Sport, Szabályzatok

Megkérdeztük

Mennyire ismered az egyetemi vezetői struktúrát, az egyetemi vezetőket?

Oláh Gábor

A GHK-t ismerem olyan szempontból, hogy mindig részt veszek a szavazáson. Facebookon, meg amiket különböző közösségi médiákon hirdetnek, azokat szoktam látni. A magasabb egyetemi vezetést kevésbé ismerem.

Ban Khasawneh

Veszprémben tanultam, és mostanában költöztem Budapestre. Csak annyit tudok, hogy hogyan jelentkeznek a kurzusokra. Azt gondolom, mivel külföldi diák vagyok, ezért nem vagyunk annyira bevonva, mint a magyarok – de ha lenne rá mód, hogy angolul tájékozódhassak, akkor mindenképp megtenném.

Rieth Boróka

Jelenleg nem igazán vagyok tisztában az egyetemi vezetőséggel. Az előző félévben kezdtem az egyetemet, de majd szeretnék egy kicsit jobban utánanézni mindennek.

Szabó Zoé

Őszintén szólva semennyire. Másfél éve vagyok az egyetemen. De a jövőben biztosan tájékozódni fogok.

Földi Júlia

Karunkon nagyjából tisztában vagyok a vezetéssel. Tudom, hogy van hallgatói önkormányzat, hogy ki a tanszékvezető, de felsőbb szintekkel kapcsolatban nem vagyok tájékozott.

Füzesi Dániel

Szerintem közepesen tisztában vagyok vele. Tudom ki a rektor, a gépészkaron a dékán, és létezik kancellária is. Azt gondolom, hogy a szervezet jól működik. Nyilván a költségvetésbe nem látok bele, így ahhoz nem tudok hozzászólni.

Hercegh Kristóf

A gólyatábor után nekünk volt egy minikurzus, amire el lehetett menni, és ott meséltek arról, hogy hogyan néz ki a diákok általi vezetés az egyetemen belül. Ott egy keveset megtudtam, de sosem vettem bele magamat igazán.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: FODOR MARIETTA
FOTÓ: ANDRÓNYI TAMÁS

Új elnök az EHK élén

Horváth Bálint lemondása miatt új elnököt választott az EHK testülete február 20-án.

Pollák Zsombor a VBK hallgatója tölti be a posztot.

Pollák 2017-ben kezdte meg a tanulmányait a BME-n, 2018-óta a VBK HK tagja, majd 2019 októbere óta EHK képviselő. Eddig öntevékeny körök koordinálásával, gazdasági ügyekkel foglalkozott. Az EHK-ban TDK felelős, majd alelnök lett. Elnökként célja, hogy az EHK működését stabilizálja. Újra szeretné definiálni a HÖK-rendszer külső- és belső kapcsolatait.

Pollák Zsomborral készített interjúnkat a következő lapszámunkban közöljük.

Kasztok a jégen

A Jeges Esten külön résztvevői kasztok jönnek létre a pályán. A tagozódás a technikai tudás és természetesen a baráti kör létszámától függ.

SZABÓ LIDIA DÓRA

Nem vagyok kimondottan korcsolyázós típus, ellenben szeretek sok ember között lenni. A Jeges Estre nagyon sokan érkeztek, s a becsúszók mindannyian feledni vágyták az elmúlt hetek "izgalmaikat".

Miután az esemény sportértéke – korcsolyázói tudásom hiányossága miatt – háttérbe szorult a számomra, inkább a társ- és egyéb emberi kapcsolatok megjelenési formáira figyeltem ez alkalommal is. Szakmai ártalom, de mit is csinálhatna egy újságíró két fémpengével a lábán, ha nem ezt?

Nos, a megfigyeléseim alapján

négyféle csoportosulást különböztettem meg, amelyek a jégen formálódtak:

Egyedül száguldozók

Ebbe a kategóriába azokat soroltam, akiket csak másodperc töredékéig lehetett látni, mert már annyira otthonosan mozognak a jégen, hogy villámgyorsan szaladmoznak az emberek között, néha-néha nagyokat fékezve. Vigyázni kell velük, mert pillanatok alatt jégdarával borítanak be minket, ha váratlanul keresztezzük az útjukat.

Csoportban mozgó

Ők azok a több mint 2 főt számláló társaságok, akik azonos tempóban haladnak, beszélgetnek, és természetesen látszik, hogy nem most ismerkednek a korcsolyával. Csak akkor veszélyesek, ha megállnak a pályán, és ki kell őket kerülni. Bár megpróbálhat az ember kerülgetés helyett hozzájuk csapódni... szó szerint! Csak ez balul is elsülhet.

Keresők

Néha megtörténik, hogy a tömegben valaki elkeveredik az ismerő-

sétől, mert pont ellenkező irányból próbálta meg kikerülni a csoportban mozgókat, mint a társa. E kaszt tagjait jellegzetes fejmozgásukról lehet kiszúrni. Kétféle stratégiát követnek a keresők: körbe-körbe mennek a pályán, és próbálják kiszúrni a keresett társat, vagy kiállnak a pálya szélére, és onnan figyelnek, mint fülesbagoly az éjszakában. Vigyázni kell velük, mert ha megpillantják azt, akit keresnek, csótlátás alakul ki náluk, és minden periférius ingerre immunisak lesznek.

Párok, akik közül legalább az egyik fél nem tud korcsolyázni

Valljuk be őszintén, hogy mindannyian voltunk már ebben a kasztban több-kevesebb ideig. A remegő lábak és a görcsös kézszorítás romantikája itt a jégen új értelmet nyer valamennyiünk életében. Ha másért nem is, ezért érdemes elkezdni a korizást, csak arra figyeljünk, hogy ne a jégpályapalánk legyen a párunk.

Szeretem a Jeges Estet, mert van egy hangulata annak, amikor a hallgatótársaidal együtt mozogsz, és közben jó zene szól. A ritmus és a sebesség pedig minden egyes évben változik. Elvégre egyre rutinosabbak leszünk... mindenben!

Fotók: Szilávk Orsolya

Egyetemi bürokrácia

Ki mit csinál az íróasztal mögött?

Cikkünkben összefoglaltuk az egyetemek szervezeti felépítésének alappilléreit. Bemutatjuk a legfontosabb szervezeti egységeket és ezek feladatait, amelyekkel minden egyetemi polgárnak érdemes tisztában lennie.

KÓKAI BÁLINT
LOVÁSZ BENEDEK

Fotók: Szilávik Orsolya

Dékanok és karok

Az egyetemeken végzett oktatói és kutatói tevékenység különböző területekre tagozódott karokon folyik. A BME-n nyolc kar működik: az Építésmérnöki (ÉPK), Építőmérnöki (ÉMK), Gazdaság- és Társadalomtudományi (GTK), Gépésmérnöki (GPK), Közlekedésmérnöki és Járműmérnöki (KJK), Természettudományi (TTK), Vegyészmérnöki és Biomérnöki (VBK) és végül, de nem utolsósorban a Villamosmérnöki és Informatikai Kar (VIK). Az egyes karok a hatáskörükbe tartozó képzési területen, tudományterületen vagy művészeti ágban a képzési programban rögzített, szakmailag összetartozó oktatási és kutatási, illetve alkotó művészeti tevékenység feladatait ellátó szervezeti egységek. A kar tanszékekből, intézetekből, kutatóközpontokból és a dékáni hivatalból áll. A karok döntéshozó testülete a Kari Tanács, ahol az adott kar oktatói, kutatói, egyéb közalkalmazottjai, hallgatói, valamint a karon működő reprezentatív

szakszervezetek is képviseltetik magukat. A karok élén dékánok állnak, akiket a Kari Tanács jelöl, majd végső soron a rektor nevez ki 3-5 évre szóló mandátummal.

Hallgatói önkormányzat (HÖK)

Az egyetemeken a Nemzeti felsőoktatási törvény (Nftv.) értelmében hallgatói és doktorandusz önkormányzat működik. A hallgatói önkormányzat dönt saját működéséről, és a működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról. A HÖK feladatkörébe tartozik többek között a gólyatáborok szervezése, a mentorhálózat működtetése, a hallgatói öntevékeny körök, szakkollégiumok szervezteinek működése és minden egyéb kollektív hallgatói jogokat érintő tevékenység szabályozása. A HÖK-nek véleménynyilvánító joga van az egyetem működésével és a hallgatókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben. Emellett a hallgatói önkormányzat egyetértési jogot gyakorol a Térítési és Juttatási Szabályzat (TJSZ), valamint

a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat (TVSZ) elfogadásakor és módosításakor.

Szenátus

Az egyetemi szintű döntésekért felelős testület a Szenátus, amelyben az egyetemen dolgozó oktatók, kutatók, egyéb közalkalmazottak és a hallgatók által delegált képviselők is helyet foglalnak. A testület tagjait négy évre szóló mandátummal választják, kivéve a rektort, illetve a kancellárt, akik hivatalból tagjai a testületnek. A BME Szenátusának létszáma huszonnyolc fő, közülük tizenhat oktató, kutató, tanár munkakörű képviselő, akiket karonként választanak; egy tag nem oktató, kutató vagy tanár munkakörben foglalkoztatott közalkalmazott, aki a Közalkalmazotti Tanács küldöttje; egy képviselő az egyetemen működő reprezentatív szakszervezetektől érkező tag; a maradék nyolc helyet pedig a hallgatóság soraiból kikerülő küldöttek foglalhatják el. A diákság nyolc képviselője közül hetet a Hallgatói Önkormányzat delegál, egyet pedig a Doktorandusz Önkormányzat.

Konzisztórium

A Konzisztórium az intézmény stratégiai döntéseinek megalapozása, valamint a gazdálkodási tevékenység szakmai támogatása és ellenőrzése céljával működik. Tagjai a mindenkori rektor és kancellár, valamint három, a miniszter által delegált tag. A delegált tagok megbízatása öt évre szól.

Rektor

A rektor a felsőoktatási intézmény alaptevékenységének, tehát az egyetemen folyó oktatási és kutatási tevékenységnek első számú felelős vezetője. A rektor feladatkörét az Nftv. körvonalazza: ő felelős a képzési programokért, valamint a hazai és nemzetközi oktatási és kutatási kapcsolatokért és együttműködésért. A tisztségre a Szenátus jelöl egyetemi tanárokat, majd a miniszter előterjesztésére a köztársasági elnök bízza meg a leendő rektort a pozíció betöltésével. A rektor munkáját a Rectori Kabinet segíti, mely az egyetem oktatási, kutatási, tudományos és innovációs, kommunikációs és PR feladatok stratégiai szintű irányítását ellátó szervezeti egység.

Kancellár

A kancellár feladata az, hogy biztosítsa az egyetem alapadatainak ellátásához szükséges gazdasági hátteret. A rektori pozícióhoz hasonlóan ezen tisztség feladatkörét is az Nftv. szabályozza; a kancellár felelős többek között az egyetem előirányzatai tekintetében a tervezési, gazdálkodási és finanszírozási feladatok ellátásáért, az egyetem működtetésével, üzemeltetésével és karbantartásával kapcsolatos ügyekért, valamint a gazdálkodást támogató humánerőforrás-gazdálkodási és munkaügyi feladatok elvégzéséért. A kancellárt Magyarország miniszterelnöke nevezi ki adott időre (általában öt évre) szóló mandátummal.

miszisz
M I S Z M ű e g y e t e m i
I s k o l a s z ö v e r k e z e t

Aktuális munkák

- ▶ Építő- vagy építésmérnök gyakornok
1 765 Ft/óra
2018 év vállalata keresi új építész- vagy építőmérnök gyakornoki munkatársát.
- ▶ Irodai asszisztens román nyelven
1 250 Ft/óra
Német-magyar oktatási kiadó és taneszköz-forgalmazó cég keresi új munkatársát román értékesítési piacra.
- ▶ Művezető feladatok ellátása
1 765 Ft/óra
Építő- vagy építésmérnök hallgatót keresünk művezetői feladatok ellátására.
- ▶ Épületvillamossági tervezés, rajzolás, otthonról
1 765 Ft/óra
Épületvillamossági AutoCAD-es tervezésre, rajzolásra keresünk diákokat.
- ▶ Akusztikus mérnök
1 412 Ft/óra
Partnerünk akusztikai ismeretekkel rendelkező villamosmérnök hallgató munkatársat keres.
- ▶ Épületgépész műszaki előkészítő
1 412 Ft/óra
Épületgépészeti kivitelezéssel, tervezéssel foglalkozó cég műszaki előkészítő munkatársat keres.
- ▶ Otthonról végezhető alkalmazás tesztelés, programozás
1 750 Ft/óra
Szkeptek fejlesztésére, mobilalkalmazás tesztelésére keresünk diákokat.
- ▶ AutoCAD rajzolás
1 530 - 1 765 Ft/óra
Szombathelyi partnerünk keresi új műszaki rajzoló munkatársát, akár otthoni munkavégzéssel.

Munkáinkra nappali tagozatos, aktív státuszú hallgatóként (25. életév betöltése előtt passzív státusszal is) jelentkezhet szívesen fényképes önéletrajzzal.

MISZ Műegyetemi Iskolaszövetkezet
1111 Budapest, Műgyetem rkp.
3. K. ép. 1. em. 62.
T: +36 1 463 1237
M: +36 20 250 0096
facebook.com/miszisz

www.miszisz.hu

2019/2020 TANÉV 1. FÉLÉV

Helyezés	Név	Szervezet	OMI
1	Dr. Vankó Péter	BME-TTK	5,99
1	Varga Kitti Katalin	BME-VIK	5,99
1	Dr. Czigány Tibor	BME-GPK	5,99
4	Gártner István	BME-TTK	5,97
5	Dr. Pék Johanna	BME-ÉPK	5,96
6	Milkovszki Tamás	BME-TTK	5,95
6	Dr. Sarkadi Tamás	BME-TTK	5,95
6	Csécsei Pál	BME-GTK	5,95
6	Balázs Barbara Anna	BME-VIK	5,95
10	Elek Nikolett	BME-GTK	5,94
10	Dr. Benedek András	BME-GTK	5,94
12	Dr. Sándor Csaba	BME-TTK	5,93
13	Dr. Janzsó Béla	BME-VBK	5,92
13	Takács Veronika Klára	BME-GTK	5,92
15	Rácz György	BME-VIK	5,91
15	Páricsy Zoltán László	BME-ÉPK	5,91
15	Dr. Stumpf Péter Pál	BME-VIK	5,91
15	Sánta-Bell Evelin	BME-VBK	5,91
15	Dr. Andai Attila Mátyás	BME-TTK	5,91
20	Dr. Kővári Botond	BME-KJK	5,90
20	Dr. Varga Gabriella	BME-ÉMK	5,90
20	Kiss Ádám	BME-GPK	5,90
20	Paróczy Zsombor	BME-VIK	5,90
24	Molnár Zoltán Gábor	BME-TTK	5,89
24	Dr. Kupai József Attila	BME-VBK	5,89
24	Varbai Balázs	BME-GPK	5,89
24	Kardos Szilárd	BME-GPK	5,89
28	Both Balázs	BME-GPK	5,88
29	Vigh Máté	BME-TTK	5,87
29	Dr. Czirkos Zoltán	BME-VIK	5,87
29	Nánási József	BME-GPK	5,87
29	Dr. Komócsin Zoltán	BME-KJK	5,87
29	Dr. Hazai László	BME-VBK	5,87
34	Horváth Kristóf Attila	BME-VIK	5,86
34	Dr. Szirmai Jenő	BME-TTK	5,86
36	Dr. Salgó András Iván	BME-VBK	5,85
36	Dr. Aszódi Attila	BME-TTK	5,85
36	Horváthné Dr. Tóth Brigitta Krisztina	BME-ÉMK	5,85
39	Wacha Gábor József	BME-VIK	5,84
39	Dr. Láng Benedek István	BME-GTK	5,84
39	Dr. Kossa Attila	BME-GPK	5,84
39	Nagy Katalin	BME-GTK	5,84
43	Dr. Farkas Imre László	BME-VBK	5,83
43	Szabóné Dr. Berki Éva	BME-GTK	5,83
43	Dr. Buzási Attila	BME-GTK	5,83
46	Nguyen Tuan Hai	BME-VIK	5,82
46	Braun Márton Szabolcs	BME-VIK	5,82
46	Molnár Zsófia Klára	BME-VBK	5,82
46	Bokor Balázs	BME-GPK	5,82
46	Dr. Sveicz Ákos	BME-VBK	5,82
46	Pajkossy Péter	BME-TTK	5,82
46	Szücs Botond	BME-GPK	5,82

Helyezés	Név	Szervezet	OMI
53	Dr. Bokor Nándor	BME-TTK	5,81
53	Póra András	BME-GTK	5,81
53	Dr. Szabó Tibor	BME-GPK	5,81
56	Dr. Grolmuszné Dr. Vértessy Beáta	BME-VBK	5,79
56	Takács Bálint Máté	BME-TTK	5,79
56	Dr. Wiener Gábor	BME-VIK	5,79
56	Cselkó Richárd	BME-VIK	5,79
56	Dr. Rozgonyi-Boissinot Nikolett	BME-ÉMK	5,79
56	Dr. Kalló Noémi	BME-GTK	5,79
56	Horváth Imréné Dr. Baráti Ilona	BME-ÉMK	5,79
63	Berezvai Szabolcs	BME-GPK	5,78
63	Dr. Héder Mihály	BME-GTK	5,78
63	Dr. Buza Gábor	BME-KJK	5,78
63	Potó Vivien	BME-ÉMK	5,78
63	Dr. Vad János Gábor	BME-GPK	5,78
63	Svantnerné Sebestyén Gabriella	BME-TTK	5,78
69	Dr. Szeszlér Dávid	BME-VIK	5,77
69	Gubovits Attila	BME-KJK	5,77
69	Dr. Takács Dénes	BME-GPK	5,77
69	Dr. Csizmadia Péter	BME-GPK	5,77
69	Farkas Éva	BME-VBK	5,77
74	Dr. Böcskei Elvira	BME-GTK	5,75
74	Dr. Kun Ágota	BME-GTK	5,75
76	Dr. Ekler Péter	BME-VIK	5,74
76	Ráth Balázs	BME-TTK	5,74
76	Baranyi Máté	BME-TTK	5,74
76	Dr. Tettamanti Tamás	BME-KJK	5,74
76	Bóka Dávid	BME-TTK	5,74
76	Asztalos Lilla	BME-GPK	5,74
82	Nyerges Gyula	BME-VBK	5,73
82	Dr. Pitrik József	BME-TTK	5,73
82	Harth Péter	BME-KJK	5,73
85	Sipos András Árpád	BME-ÉPK	5,72
85	Dr. Orbulov Imre Norbert	BME-GPK	5,72
85	Huzsvár Tamás	BME-GPK	5,72
85	Dr. Lakatos Zoltán Árpád	BME-GTK	5,72
85	Lukács Eszter	BME-GPK	5,72
90	Oroszné Dr. Perger Mónika	BME-GTK	5,71
90	Horváth Bálint	BME-VIK	5,71
90	Dr. Feketéné Szakos Éva	BME-GTK	5,71
90	Dr. Bajnóczy Gábor	BME-VBK	5,71
90	Várszegi Balázs	BME-GPK	5,71
90	Molontay Roland	BME-TTK	5,71
90	Öcsiné Dr. Miklós Zsuzsanna	BME-VBK	5,71
90	Hajdu Ákos	BME-VIK	5,71
98	Bicsák György	BME-KJK	5,70
98	Braun Patrik János	BME-VIK	5,70
98	Kertész Zsolt László	BME-VIK	5,70
98	Várdai Róbert	BME-VBK	5,70
98	Dr. Istók Balázs	BME-GPK	5,70
98	Dr. Farkas Csaba	BME-VIK	5,70

Nézőpont

VÉSZI BLANKA

Ezek a mai fiatalok...

Sokszor hallgattam a felnőtteket, időseket arról panaszkodni, hogy mennyire elkényeztetett a generációm. Ilyenkor néha vitába szálltam, vagy csak unottan bólintottam a hallottakra, miközben magamban nyugtáztam, hogy nincs igazuk. Tény, hogy kényelmesebb korban élünk, nem keserített meg minket a háború vagy a szocializmus, de helyt tudunk állni az életben.

Az utóbbi időben viszont már azon kapom magam, hogy én is a soron következő generációkat szidom. Mert, úgymond, életképtelenek. Mert elégedetlenek a kollégium miatt, holott máshol messze rosszabb körülmények között laknak az emberek. Mert az édesanyjuk ír e-mailt helyettük. A legkisebb nehézségek után feladják. Egész nap a számítógép előtt ülnek, nem tanulnak, és tiszteletlenek a tanárokkal. Nem bírják kivárni a karácsonyt, és hamarabb elkuncsorogják az ajándékukat. Ilyen és hasonló esetek hallatán az ember megbotráncol, majd elgondolkodik azon, hogy mégis hogyan lesz ezekből a gyerekekből és fiatal felnőttekből munkás, dolgozó, tanár, netán vezető. Ráeszmél, hogyan lehet az, hogy egyre többen laknak még harminc felett is a szüleikkel. Ilyenkor jövök rá, mire is céloztak akkoriban a felnőttek, amikor megjegyzéseket tettek a korosztályomra.

Következő lépés, hogy keressük a tettet. Ki rontott el titeket? – kérdezik kétségbeesetten a felnőttek. Ti. Az a felnőtt generáció, aki minket, és az utánunk következőket nevelte, és neveli. Nyilván kereshető a hiba a szülőkhöz is, hiszen a legtöbb probléma otthonról ered, de legalább ugyanennyire felelős a rendszer is. A rendszer, ami egyre inkább igyekszik kiszolgáltatni a fiatal nemzedékeket. Bár nem értek egyet az indokolatlan szigorral sem, a túlzott engedékenység többet árt, mint használ.

Mi lenne a megoldás? Az, ha a mi nemzedékünk, a soron következő szülők és nevelők, együttesen úgy döntenék, hogy véget vetünk az ördögi körnek. A mi feladatunk ismét a megfelelő mederbe terelni az utódaink fejlődését. Az a kérdés, hogy az „elkényeztetett generáció” képes lesz-e erre?

Nézőpont

KOVÁCS ZSÓFIA

Francia sapka

A minap, amikor kiléptem a templomból, érdekes beszélgetésnek lehettem fültanúja. Persze a két beszélgetőtárs nem szerette volna, ha hallom, amit mondanak, de ami nekik sottogás, nekem már szinte normális hangerő, így tisztán értettem, amint egyikük megjegyzi, hogy a Márti unokája úgy néz ki, mint-ha egy francia divatlapból lépett volna elő.

Nos, ez az unoka én voltam. Persze a rám tett megjegyzés nem fejeződött itt be. Nagymamám kedves szomszéd asszonya folytatta: - Nem kéne így kitűnnie a tömegből. Férjet fogni máshol kell. Ugyan jól néz ki, ám túl kirívóan öltözködik. Ettől azonnal elszégyelltem magam, hiszen nem akartam én semmi ilyet üzeni, amikor reggel belebújtam a kabátomba, és magamra kaptam a francia sapkám. Egyébként is. Az egész öltözékem térd alá ér, nincs rajta mély kivágás, és szürke, nem rikító kanári sárga. Aztán hazaértem és elgondolkoztam. És ha kanári sárga lenne? Akkor sem volna szabad valakit azonnal, a külsője miatt megítélni. Amíg jól érzi magát a ruhában, és magabiztosan éli az életét, mindenki azt vesz fel, amit akar. A társadalom, azonban nem ilyen elfogadó. Ahogy meglátunk valakit, nyomban elkönyveljük valamilyennek, és ebben hatalmas szerepe van az öltözködésnek.

Hiszen, ha lilát vesz fel pirossal, főben járó bünt követ el. Egészen addig, amíg Meghan hercegné ugyanígy nem tesz, mert onnantól a piros a lilával kötelező. Vagy, ha túl hosszú a szoknya, akkor öreges. Ha túl bő a pulóver, slapos. Minden egyes szettünkben akaratunkon kívül is egy-egy üzenet rejtőzik, és ez korántsem biztos, hogy egybecseng az általunk ténylegesen üzeni kívánnival. Például nem mindegy, hogy egy gombot, vagy két gombot nem gombolunk be a blúzunkon. És a szoknya hossza is más-mást jelent centiméterenként. Ez a baj velünk, emberekkel. Mindenkit azonnal el szeretnénk rakni a megfelelő fiókba, anélkül, hogy két pillantásnál többet pazaroltunk rá. Pedig mennyivel többet érne, ha néhány mondatot váltanánk az illetővel. Talán rájönnénk, hogy nem azért van rajta francia sapka, mert férjet szeretne fogni magának, hanem, mert reggel fázott a füle.

HIRDETÉS

FELKÉSZÍTŐ NAPOK! 2020.02.24-03.13.

ÖNÉLETRAJZ PRÓBAINTERJÚ TRÉNING ÖNISMERET KARRIER

SEGÍTÜNK, HOGY NE EGY LEGYÉL A SOK KÖZÜL!

MUEGYETEMIALLASBORZE.HU/FELKESZITO-NAPOK

2020. 03.18-19.

ÁLLÁSBOZSE

Vas-szén állapotábrától a karrierig

Fotó: Szántai Péter Zsolt

A gépészmérnöként végzett **Csik Tamás** több, végzettségéhez nem feltétlenül kapcsolódó területen is kipróbálta már magát. Most azonban együtt állnak a csillagok, és végre szakirányának megfelelő helyen talált állást.

GOSZTOLA ÁGNES
KÓKAI BÁLINT

Milyen specializáción végeztél?

Anyagtechnológia szakirányos gépészmérnöként végeztem a BME-n. Ezen belül a diplomatéma választásakor a fémek irányába terelődtem.

Dolgoztál az egyetem mellett? Ha igen, mennyire tudtad kamatoztatni a BME-n tanultakat?

Igen, nyaranta mindig dolgoztam, illetve a diploma-félévemben már az egyetem mellett is vállaltam munkát, mivel ezt lehetővé tette az órarendem. A nyári munkáim nem mindig voltak szakmaiak,

vagy csak kevésbé. A szakmai gyakorlatomtól kezdődően javult ez a tendencia. Szerencsésnek mondhatom magam, mert sok mindenbe belekóstolhattam: a gyakorlatom során részt vettem AT hegesztésen, ultrahangos sínvizsgálaton – ezekről mind tanultam már korábban is – következő nyáron pedig épületgépészeti felmérésekkel, majd ezek 3D modellezésével foglalkoztam – ami már kevésbé kötődött a tanulmányaimhoz. Utolsó BSc-s félévemben minőségirányítási dokumentációval és fogászati implantátumok modellezésével foglalkoztam.

Hogyan találtad a jelenlegi munkahelyedet? Miért erre esett a választásod?

Azt tapasztaltam, hogy azok a frissdiplomások, akiknek ugyanaz a végzettségük, mint nekem, kissé nehezebb helyzetben vannak a piacon. Nem feltétlen hemzsegnek azok az állásajánlatok, ahol pályakezdő anyagtechnológust keresnek. Ennek ellenére persze nem szabad feladni; egy kicsit több kitartással én is sikerrel jártam. Az egyik órán a vendégoktatónk névjegykártyát osztogatott: a cége, az AGMI Zrt. anyagvizsgálattal foglalkozott, és képzéseket is tartottak. Az érdeklődésemet a tanfolyam keltette fel. Meg is kerestem őket ezzel kapcsolatban, és ők vissza is kérdeztek, hogy

lenne-e kedvem náluk dolgozni. Elmondták, hogy roncsolásos és roncsolásmentes anyagvizsgálattal egyaránt foglalkoznak, most pedig konkrétan metallográfiával kapcsolatos állásra keresnek embert. A diplomám kapcsán már foglalkoztam ezzel a témával, nem volt idegen számomra a feladat, így nem zárkoztam el a személyes interjútól, ahol aztán a már ott dolgozók, és a cég vezetése is szimpatikus volt. Emellett az is megfogott, hogy munka mellett lehetőségem nyílt rá, hogy „házon belül” szerezzem meg a roncsolásmentes szakképesítést is.

Mivel foglalkozol itt?

Anyagvizsgáló mérnökként dolgozom, és feladatom elsődlegesen metallográfia, magyarán mikro- és makroszkópiai vizsgálatokat végzek a különböző cégek által beküldött fémmintákon. Ellenőrzöm, hogy azok megfelelő technológiával és megfelelő minőségben készültek-e, vagy ha egy hibás darab érkezik, akkor meg kell mondanom, hogy valóban anyaghibára vezethető-e vissza a károsodás, és ha igen, meg kell állapítanom a pontos okot, aztán pedig dokumentálom a vizsgálati eredményeket.

Minek veszed a legnagyobb hasznát az egyetemi tanulmányaidból, és mit hiányoltál a képzésből?

A szakirányos tantárgyaim

biztos alapot adtak, amire lehet építkezni. Ugyanakkor az egyetemi oktatásból hiányoltam a koherenciát. Sokszor éreztem azt, hogy a tantervben lévő tárgyak tananyagai között nem volt meg a szükséges összefüggés, nem épültek egymásra. Véleményem szerint leginkább ez szorulna reformálásra. Továbbá fontos lenne, hogy nagyobb hangsúlyt kapjon a magyar nyelvű oktatás mellett a szakmai angol, esetleg német nyelv tudatos fejlesztése is. Ma már közel sem biztos, hogy mindenki anyanyelvi környezetben találja meg számítását. A nyelvtudás a versenyképes tudás része.

Nyújtott számodra az egyetem valamilyen pluszt az oktatási tevékenységen túl?

A kollégiumi közösségi élet meghatározó volt számomra. Gépészként ugyan nem a Kármánban, hanem a Vásárhelyiben töltöttem a féléveimet, de ez csak az előnyömre vált: ismeretségi köröm sok építőssel is bővült. Egy, vagy akár több körhöz tartozni sok mindent ad az embernek: kihozni a legtöbbet 24 órából, szociális készségek fejlesztése, kapcsolatépítés. Munkakeresés során mindig hasznos a vélemény- és tapasztalatcsere, és a későbbiekben az is lehet, hogy az egyetemi ismerősből munkatársak lesznek.

Utólag visszagondolva milyen lehetőségeket aknázhattál volna ki jobban?

Azt sajnálom, hogy a BME Gépész Szakkollégium által nyújtott lehetőségeket nem használtam ki. Kezdetben a Hegesztési Szakosztály munkája tetszett meg, azonban a foglalkozások látogatását hamar elhanyagoltam, amit utólag már bánok. A későbbiekben nagy hasznát vettem volna, hogyha jobban elmélyülök ebben a dologban – akár technikai ismeretekről, akár szakmai kérdésekről legyen szó. De ugyanez igaz az Alakítás-technikai és az Orvostechnikai

Szakosztályokra is. Ez a kettő szintén jól összeillett volna a szakiránnyal, és hasznosak lettek volna.

Gondolkodtál esetleg külföldi munkavállalásban? Részt vettél Erasmuson?

Természetesen, mint szinte minden fiatalban, bennem is felmerült, hogy szerencsét próbálok külföldön. Ebből azonban egyelőre a tervezésen túl nem sok lett. Nem igazán vagyok biztos a szakmai nyelvtudásomban, illetve anyagilag sem kis vállalkás egy ilyen út. Erasmuson sem vettem részt. Inkább arra koncentráltam, hogy itthon minél előbb befejezzem a tanulmányaimat.

Hogyan képzeled el a szakmai fejlődésedet? Milyen plusz képzéseket tervezel elvégezni?

Jelenleg PLC programozói OKJ képzést végzek. Ez nem kapcsolódik szervesen a végzettségemhez; ugyan részben tudom hasznosítani, de ez inkább hobbinak tudható be. A hosszútávú terveim között szerepel a hegesztő szakmérnöki minősítés megszerzése. Most pedig, valószínűleg az OKJ képzés befejeztével, a roncsolásmentes anyagvizsgálói képesítések valamelyike érdekelné. Ezek közül leginkább a radiográfiai, az örvényáramos és az ultrahangos vizsgálatok foglalkoztatnak.

Mit tanácsolnál a diploma előtti álló hallgatóknak?

Törekedjenek a kapcsolatépítésre, mivel nem csak a későbbi szakmai problémákhoz jöhetnek ezek jól, hanem már az egyetem elvégzésében is nagy segítség, ha a hallgatók ott vannak egymásnak. Ezen felül pedig ne féljenek belevágni és kipróbálni új dolgokat, még ha az nem is feltétlen nélkülözhetetlen a tanulmányaikhoz. Sosem lehet tudni, hogy a későbbiekben az ott szerzett tapasztalatokat miként fogják tudni kamatoztatni.

Anyagvizsgálat – pár szakszó

Radiográfiai vizsgálat: A térfogaton belüli hibák kimutatása rövidhullámú sugárzással, ami vagy radioaktív sugárforrással, vagy röntgengéppel történik. A hibák fényérzékeny anyagon képződnek le, ahol megállapítható az esetleges anyagihiány vagy anyagtöbblet.

Örvényáramos vizsgálat: Felületközeleli hibák kimutatására szolgál. Változó mágneses tér hatására az elektromosan vezető anyagban feszültség indukálódik, amely örvényáramot gerjeszt. A folytonosság hiánya miatt az indukált örvényáram sokkal kisebb, mint a hibátlan részen.

Ultrahangos vizsgálat: A gerjesztett ultrahangot detektálják. A térfogati hibákban az ultrahang részben visszaverődik, ami számunkra információt szolgáltat a hiba helyéről és mértékéről.

Meddig nő a kínálat?

Az utóbbi években a magyar építőipar és ingatlanpiac eddig páratlan növekedését figyelhettük meg, amelyet fogyasztói oldalon főként a bérleti díjak és a lakásárak extrém mértékű fokozódása jellemzett. Az ilyen típusú gyarapodás kitűnő táptalaj a piaci lufik kialakulásához, melyek legfontosabb jellemzője, hogy előbb-utóbb kidurrannak.

KOVÁCS GERGŐ
SZABÓ LIDIA DÓRA

Ki ne fizetné a jelzálogát?

A 2008-as folyamatok megértéséhez elengedhetetlen egy, a Wall Street-i befektetési bankok életében csaknem 30 éven keresztül létfontosságú szerepet betöltő értékpapír, a fedezett biztositott adóssághitelezettség (collateralized debt obligation, CDO) megismerése. Ez, a 70-es évek végén bevezetett befektetési forma az eszközfedezetű értékpapírok (asset-backed security, ABS) csoportjába tartozik, alapja az amerikai állampolgárok által felvett jelzáloghitelek. A jelzálog egy alapvetően hosszú lejáratú, alacsony hozamú, csaknem kockázatmentes befektetés, melynek fedezetét az az ingatlan nyújtja, melyre a hitelt felvették. Önmagában tehát nincs kiemelt jelentősége, azonban ezresével csoportosítva egy teljesen új, sokkal inkább kedvező értékpapír alakítható ki belőle és ez a CDO. Magán a CDO-n belül a jelzálogok minőségük szerint kerültek szétválogatásra, a tetején a legjobb minőségű (AAA), alacsony hozamú, de kisebb kockázatú, a legalján a rosszabb minőségű (B), magasabb hozamú, de magas kockázatú lakáshitelek foglaltak helyet. Az így létrehozott termékek a minősítő intézetektől rendre a legjobb minősítést (AA, AAA) kapták, hiszen – ahogyan a közkeletű költői kérdés szolt – ki

ne fizetné a jelzálogát?

A rendszer összetettségéhez a CDO-kból leszármaztatott, úgynevezett szintetikus CDO-k járultak hozzá a legnagyobb mértékben. Ezek olyan értékpapírok, melyek az eredeti CDO-k produktivitásához voltak hozzákötve, tulajdonképpen egyfajta fogadásnak tekinthetők, melyek akkor termeltek pénzt, ha a csomagban lévő jelzálogok a szintetikus értékpapírba fektető előrejelzése szerint teljesítettek (fizetve voltak, vagy nem). Ezeket a befektetési formákat CDO a négyzetnek is nevezték, hiszen jellegüknél fogva egy csaknem végtelen láncolatot hoztak létre, mely azt eredményezte, hogy a piacon többszöröse volt a befektetett pénzmennyiség az eredeti jelzálogok által nyújtott fedezeteknek. Mivel a szintetikus értékpapírok eleve magas minőségű termékekhez voltak kötve, ezek szintén a nívós csoportba lettek besorolva, annak ellenére, hogy egy esetleges – adósok oldalán bekövetkező – fizetéseképtelenség-hullám okán hatalmas kockázati faktort hordoztak.

Hulló csillagok

A CDO-k és az azokból származtatott egyéb értékpapírok elterjedésével a befektetési bankok tömegével kezdték el besorolni ezen termékekbe a vállalatuknál rendelkezésre álló jelzáloghiteleket. Azonban az évtizedek alatt azok fokozatosan fogyni kezdtek, aminek következtében nem tudtak már annyi befektetési eszközt létrehozni. Felmerült a kérdés: milyen módszerrel lehetne megnövelni a jelzálogok számát? Felhasználva az információs aszimmetriát – az adósok nem feltétlenül képesek felmérni saját hitelképességüket, ezt az információt a bank kritériumrendszerétől várják el – fokozatosan csökkentették a jelzálog felvételéhez szükséges feltételek szigorúságát. Egy városi legenda szerint ezen időszakban az is előfordult, hogy valaki a kutyája nevére vett fel hitelt. Az átlag amerikai polgárokat bankjaik évről évre mélyebben ringatták bele abba az álomba, melyben drága házak, medencék, nyugodt szomszédságok, nagycsalád, és – minden családi film elengedhetetlen kellékei – hosszú-szőrű kutyák szerepeltek. Az ingatlanpiac az ezredforduló környékén megállíthatatlan burjánzásba kezdett, sorra épültek a tulajdonosaik erején felüli lakások, házak, lakóparkok garmadája nőtt ki a földből csupán néhány év leforgása alatt. Egy esetleges recesszió valószínűtlennek tűnt, egyrészt az amerikai ingatlanpiac addig

tanúsított sziklaszilárdsága miatt, másrészt az úgynevezett "hot hand" jelenség okán, melynek lényege az a hamis meggyőződés, hogy a jelenleg sikerek sorozatát produkáló egyén – jelen esetben természetesen ez a piacra értendő – a jövőben is sikerrel fog járni. A növekedés 2008-ig tartott, melyet megelőzően a korábban erejükön felül hitelt felvevő adósok sorra jelentették be fizetéseképtelenséget, hátrahagyva áhított ingatlanukat. Legelőször

Fotó: Freisinberger Kristóf

a CDO-k struktúrájának legalján elhelyezkedő jelzálogok kezdtek elmaradni, melyek hatása fokozatosan kezdett kihatni az egész termékre, a szintetikus értékpapírokat természetesen mindez hatványozottan érintette. A Wall Street egyik legmeghatározóbb befektetési formája pillanatokon belül értéktelenedett el, a buborék kipukkadt. 2008. szeptember 15-én az Egyesült Államok negyedik legnagyobb befektetési bankja, a Lehman Brothers, a dominó egyik legelső darabjaként bejelentette csődjét. A CDO-k biztositását korábban tömegével szolgáltató AIG ugyanezen évben összesen 99,2 milliárd dollárt veszített, csupán az amerikai kormány által nyújtott 85 milliárd dolláros hitelnek köszönhető fennmaradása. Befektetési alapok, nyugdíjalapok, a piac mindazon szereplői, melyek érdekeltek voltak a CDO-kban egymást követve dőltek össze, kihasználatlan ingatlanok milliói maradtak hátra és hónapokon belül globális krízis alakult ki. A világpiac teljes vesztesége egyes becslések szerint elérte a 15 000 milliárd dollárt.

Magyar helyzet

Bár a magyarországi piac a Wall Street-en összpontosuló amerikai pénzügyi erők töredékét produkálja, és az ingatlanpiac jelenlegi alakulásának jellege kevésbé veszélyes jellemzőket ölt magára, alapjaiban a 2008 előtti tendencia néhány jegyét prezentálja. Ilyen például az építőipar, illetve az ingatlanpiac nagymértékű burjánzása. Ez egyrészt az Európai Unió támogatásának, az állami gigaberuházásoknak, másrészt a 2008-as válság veszteségei által Magyarországra nehezedő súly folyamatos csökkenésének köszönhető. Jól

tekintetében így is az Európai Unió sereghajtói közé tartozik, csupán Bulgáriát, Romániát és Lettországot utasítva maga mögé.

Pénzszükség

Az ingatlanárak növekedésének egyrészt szintén magyarázata, másrészt azok alakulására adott reakció a lakáshitelek hirtelen elszaporodása. Magyarázat, hiszen az árak fokozódásához nagymértékben hozzájárultak a kormány 2019-es családvédelmi akciótervében bevezetett különféle támogatások, köztük a babaváró hitel. Illetve reakció, hiszen a piac szárnnyaló árait a fogyasztók többek között ilyen módon igyekeznek kompenzálni. Éppen ezért a folyósított lakáscélú hitelek és támogatások éves értéke 2013-ról 2018-ra csaknem ötszörösére növekedett, 168 261 millió forintról, 822 636 millió forintra.

Az ingatlanpiac és az építőipar nagyiramu felduzzadása után ezzel elérkeztünk a második olyan tendenciához, ami meglehetősen hajaz a 2008-as USA-béli helyzetre: hirtelen megszáporodtak a lakáshitelek. Természetesen hazánkban – az Egyesült Államokkal ellentétben – nem függ össze például egy CDO-hoz hasonló értékpapírnak köszönhetően a pénzügyi szektor csaknem egésze az ingatlanpiaci folyamatokkal. Enyhítő tényező az is, hogy a magyar lakosság fizetőképességét indikáló mérőszám, a lakáskölcsön-törlesztés/jövedelemarány – bár 2008-tól huzamosan nőtt – 2016-ról 2017-re 28%-kal csökkent, ezzel csaknem elérve 2010-es értékét.

Akció-reakció

Hazánk ingatlanpiacán a dráguló, és nagy iramban növekedő kínálattal 2019-ig lépést tartott a kereslet. Az értékesítési céllal épült és az eladott lakások számának különbsége 2014-től 2018-ig elenyésző volt. Azonban 2019-ben az új lakások tranzakciójának száma szignifikánsan zuhanni kezdett, 2018 első három negyedéhez viszonyítva majdnem felére csökkent, amivel a 2010-es évek első fele óta nem látott mélységig zuhant, így ismét 2008-hoz hasonlatos jelleget produkálva. Ennek dacára az építőipar továbbra is tartja a tendenciát, újabbnál újabb épületeket emel, aminek következtében megkezdődött az olló szétnyílása. A jelenlegi trend megmaradása esetén éveken belül felbukkannak az üresen maradt, nehezen eladható lakások. A kérdés tehát az, hogy időben reagál-e a bezuhanó keresletre a kínálati oldal, vagy tovább fújja azt a bizonyos lufit, amiről többek között 2008-ban megtapasztaltuk – megcáfolva ezzel a Fel! című rajzfilmet – hogy nem bír el házakat.

Légiközlekedési balesetek nyomában

Lelőtt polgári repülőgépek

A januárban lelőtt ukrán utasszállító repülőgép szerencsétlensége 176 életet követelt, de sajnos korántsem ez az első olyan légiközlekedési baleset, amelyben katonai konfliktus miatt ártatlan emberek halnak meg.

KISS ADRIENN,
KONDA NIKOLETT

A Malév 240-es járata: a mai napig nincs magyarázat

A Magyar Légiközlekedési Vállalat három hajtóműves Tu-154 típusú sugárhajtású utasszállító repülőgépe 1975. szeptember 30-án zuhant a Földközi-tengerbe Bejrút felé tartva – és bár csaknem 50 év telt el a baleset óta, az okok a

kimondottan félreeső helyen várakoztatták, amikor egy időre megszűnt a repülőtér kivilágítása is. A repülőtér magyarázata szerint áramszünet okozta az üzemzavart, mások szerint viszont ekkor rakodták a fegyvereket a gépre. Bár a Nemzetbiz-

titkosnak számító, katonai létesítményekkel sűrűn behálózott Kamcsatka-félsziget légterén, majd a Szahalin-sziget déli része felett szovjet vadászgépek lelőtték. A térségben korábban egy RC-135-ös rádióelektronikai felderítő repülőgép járőrözött, a szovjet vezetés szerint ezzel keverték össze a Boeing 747-est.

Az Iran Air 655-ös járatának balesete – Amerika hibája

Az iráni nemzeti légitársaság Bandar Abbasból Dubajba tartó járata 1988. július 3-án szenvedett balesetet, mert a USS Vincennes amerikai hadihajó tévesen iráni harci repülőgépnek érzékelte, és a Perzsa-öböl felett légvédelmi rakétaival lelőtte. A repülőgép 290 utasa azonnal életét veszítette. A Vincennes annak az amerikai köteléknek volt a része, amelyet azért vezényeltek a Perzsa-öbölbe, hogy megóvják a kereskedelmi hajózást az iraki-iráni háború véres összecsapásaitól. Az Egyesült Államokat márpedig igen kellemetlenül érintette a tankerháború, mivel az olajimport-függőségük jelentősnek bizonyult. Amerika végül 1996-ban a Nemzetközi Döntőbírószágon beleegyezett, hogy fejenként 213 ezer dolláros kártérítést fizet az áldozatok hozzátartozóinak.

A Siberian Airlines 1812-es járata: egy újabb olyan tévedés, amely emberéleteket követelt
2001. október 4-én, kevesebb, mint egy hónappal a 9/11 terroristámadás után 78 ember veszítette

életét, amikor az ukrán légvédelem gyakorlat közben kilőtt rakétája a Fekete-tenger fölött eltalált egy Tel-Avivból Novoszibirszkbe tartó Tu-154-es orosz utasszállító repülőgépet. Bár a Siberian Airlines követelte, hogy Ukrajna több, mint 15 millió dollárt fizessen ki bírságként, de a kártérítést megtagadták, mert kijevi szakértők szerint ukrán rakéta nem lőhetett le a repülőgépet, és terrortámadással igyekeztek magyarázni a szerencsétlenséget.

A Malaysia Airlines 17-es járatának katasztrófája: közel 300 halott

2014 nyarán Kelet-Ukrajnában fellángoltak a harcok a szeparatisták és az ukrán kormány között, és a konfliktus több száz ártatlan ember életét követelte: a Malaysia Airlines Amszterdam és Kuala Lumpur közötti menetrend szerinti járata ugyanis 2014. július 17-én lezuhant az orosz-ukrán határ közelében, a Donecki területen. A maláj gép által használt útvonalat

naponta több száz repülőgép vette igénybe a balesetet megelőzően, de július közepére a forgalom már harmadára csökkent, mert egy hónappal korábban a szeparatisták lelőtték az ukrán légierő Il-76-os szállító repülőgépét 49 katona életét kioltva. Néhány légitársaság, többek között a Qantas, a Korean Air, és a British Airways már hónapokkal korábban úgy döntött, hogy biztonsági okok miatt elkerüli a térséget. 2014 júliusának elejétől nagyobb hatómagasságú légvédelmi rakétákat is bevetettek a kelet-ukrajnai harcokban, ezek egyike, egy Buk légvédelmi-rakéta-rendszer okozhatta a maláj repülőgép tragédiáját. Az eset után teljesen lezárták a kelet-ukrajnai légteret. Bár az ENSZ vizsgálta a baleset körülményeit, Oroszország vétőjogával élve megakadályozta, hogy vizsgálóbizottság álljon fel a tömeggyilkosság kivizsgálására.

A Ukraine International Airlines 752-es járata: Irán tévedése

2020. január 8-án reggel Iránban az ukrán nemzeti légitársaság Kijevbe tartó Boeing 737-800 típusú utasszállító repülőgépe röviddel a Teheráni nemzetközi repülőtérrel történt felszállás után, Teherántól 20 km-re északnyugatra lezuhant. A fedélzeten tartózkodó 167 utas és a 9 fős személyzet közül senki sem élte túl a katasztrófát, amelyet eleinte műszaki hibával magyaráztak, majd néhány nap múlva új információ látott napvilágot: a repülőgépet tévedésből találta el egy iráni légvédelmi rakéta. A katasztrófa előzményének tekinthető, hogy az iráni-amerikai viszony a balesetet megelőzően elmergesedett, és egyik háborús esemény követte a másikat: a szomszédos Irakban például az Egyesült Államok dróntámadás során megölte az iráni Forradalmi Gárda különleges egységeinek parancsnokát, amire válaszul két iraki amerikai katonai bázist is iráni rakétátámadás ért. Hasszán Rohani iráni elnök megbocsáthatatlan hibának nevezte az esetet, és elmondta, hogy a hadsereg belső vizsgálatot indított annak érdekében, hogy azonosítsák és megbüntessék a 176 ártatlan ember haláláért felelős személyeket.

A Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet

Az ENSZ nemzetközi polgári légi közlekedéssel foglalkozó szervezete 1944-ben alakult meg, és a polgári repülés biztonságának és védelmének a legmagasabb fokú általános érvényesülését biztosítja az egész világon. A szervezet tanácsa a szakbizottságokkal szorosan együttműködve Annexekben (Függelékben) adja ki a légi közlekedés szakterületeire vonatkozó legfontosabb szabályokat, így megtalálhatjuk bennük például a személyi alkalmasságnak, a navigációs és repülési eljárásoknak, a légi járművek karbantartásának, a kutatásnak és a mentésnek, valamint a repülési események kivizsgálásának szabályait is. A szervezet célkitűzéseit a Chicagói Egyezmény 44. cikkelye foglalja össze, feladataikat pedig képviselői szervek útján látják el.

mai napig nem tisztázottak. A fedélzeten tartózkodó 50 utas, valamint a 10 fős legénység életét veszítette, így sokan úgy tartják, hogy ez a történelem legnagyobb részletes nyilvános vizsgálat nélküli polgári légikatasztrófája. Hogy mi történhetett? A legvalószínűbb forgatókönyv szerint a gépet a szíriai vagy az izraeli hadsereg katonái lőtték le, mert fegyvert szállított a Közel-Keletre, illetve mert azt feltételezték, hogy a Palesztinai Felszabadítási Szervezet tagjai utaznak rajta. Találgatásokra adott okot az is, hogy a gépen sokkal több utas elért volna, de már napokkal az indulás előtt nem lehetett rá jegyet vásárolni. Szemtanúk szerint a repülőgépet Budapesten az indulás előtt egy

tonsági Hivatal 2003-ban két jelentést is készített a katasztrófáról, ezeket szigorúan titkosnak minősítették.

A Korean Air 007-es járatának lelövése: navigációs hibák és az oroszok tévedése

A Korean Air Lines Boeing 747-esének utasai 1983 szeptemberében veszítették életüket a Szahalin-szigettől délre, New York-ból Szöul felé tartó útjukon. A repülőgép útja a Csendes-óceán északi részén vezetett, de a tervezett útvonaltól egyre jobban eltért, valószínűsíthetően a tehetetlenségi navigációs rendszer hibája miatt. A gép a balszerencsés utasokkal a fedélzeten átrepült a szigorúan

Légvédelem: a kezdetektől napjainkig

A Wright-fivérek úttörő tevékenysége nyomán a repülés olyan gyorsan meghódította a hadiipart, hogy az első világháborúban már felismerték, hogy a légi csapások ellen is védekezni kell. Ekkor a légvédelem két alapvető csoportra oszlott: az alacsonyan repülő vadászgépek ellen bevetett gépágyúkra és a magasan repülő bombázók megsemmisítésére alkalmas egylövétű légvédelmi ágyúkra. A második világháborúban már folyékony üzemanyaggal működő rakétákat is használtak, napjainkra pedig az egylövétű, nehéz légvédelmi ágyúkat teljesen felváltották a rakétarendszerek. Megjelent a légvédelmi rakéták egy speciális típusa, a követőrakéta is, amely képes a kiválasztott célpont követésére, illetve megsemmisítésére.

A korai élsport sikerre nevel?

Hogyan hat az ember életére a fiatalon kezdett versenysport? Aki sikeres a sport-életben, várhatóan a munka világában is célt ér? Lapszámunkban **Szűcs Milánnal**, a Pécssett végzett, három mérnöki diplomával rendelkező, jelenleg a „senior” besorolásért versengő építő- és környezetmérnökkel boncolgattuk a siker-sport összefüggés témakörét.

Fotó: Szilávik Orsolya

SZATNIK GERGŐ

A gyermekek sporttevékenységét vagy annak hiányát ezer oldalról megközelíthetjük. Szakemberek vizsgálják, hogy mit, hogyan, milyen korban, mennyi edzés mellett tesznek a fiatalok, és így halmazokat létrehozva vizsgálják a csoportok tulajdonságait, és becsülik meg mi várható el tőlük felnőttként. Ez alkalommal, mi egyetlen szempontot vettünk figyelembe, ami nem más, mint a siker. Most képezzünk gyorsan egy meghatározást, a félreértések elkerülése végett: az életre teremt, feladatait időben és hiány nélkül megoldó, testi és lelki harmóniában lévő, munkájában kimagasló, ezáltal relatív jólétben élő személyt sikeresnek tekintjük. Bár Milán, sok mindent letett az asztalra, ő sem volt mindig teljesen biztos a következő lépésben:

„Sajnos az utolsó pillanatokra hagytam az egyetemi jelentkezést, ráadásul nem is tudtam dönteni, ezért anyukám javaslatára ráböktem a környezetmérnöki képzésre. Ezen szak egyik szemeszterében beadtam a jelentkezést az építőmérnök karra is, majd ezután az építőmérnök mestert is elvégeztem, csúszás nélkül, jó eredménnyel. A két szakot a második évtől párhuzamosan csináltam, közben egy-két passzív szemesztert is be kellett ékelek, egyrészt mert külföldön végeztem a kötelező szakmai gyakorlat miatt, másrészt, hogy optimalizáljam mindkét

képzésen a haladást, ugyanis az akkori szabályok szerint, ha valamelyiket hamarabb befejezem, fizetni kell a féléveket, ami a másiktól még hátravan. Mindezek előtt és egy ideig mellette is sportoltam, mindig fontos része volt az életemnek. A fiatalkori versenysportok mellett még síeltem is telente, és úszásban országos bajnok voltam, amíg Pécsre jártam egyetemre.”

Áldozat és idő

Először is említsük meg, hogy itt heti ötnél több, azaz reggeli és hétvégi edzéseket is magába foglaló élsportolói tevékenységről beszélünk. Miért vagyunk ilyen kirekesztőek? Az élsport áldozattal jár, míg az a gyermek, akinél egyensúlyban van a barátokra, családra és edzésre, tanulásra fordított idő, nem mond le egyik szociális kapcsolatáról sem a később magasabbnak tekintett cél érdekében. Ez az időgazdálkodás képességén kívül, az alá-fölé rendelt feladatmegosztást is természetessé teszi. Tegyük fel, adott egy gyermek, akinek mindennap három órája van otthon, mielőtt lefeküdne aludni, ebből egy órát mindig tanul, a másik kettő szabad. Az élsportoló osztálytársának csak másfél órája van otthon, így ugyanolyan szellemi képességet feltételezve, a játékra, hobbitra, kikapcsolódásra töltött időnek a negyedével be kell érnie. Amennyiben az utóbbi fiatal nem adja fel a sportot felnőtt koráig, akaratlanul is megszo-

kásává válik, hogy ne fordítson „henyélésre” több időt, mint egy napi rögzített óraszám. Ezáltal a maradék idejében motorikusan keresi a hasznos időtöltés lehetőségeit, és itt érezzük, hogy elérkeztünk a sikeresség alapkövéhez, az elvesztelt idő kizárásához.

Milán huszonhárom évig versenyzett hosszú- és rövidtávúszóként, uszonyos búvárként, valamint másfél évig vízilabdázott is. „A napjaimat reggeli úszóedzéssel kezdtem, majd sulis után vissza a délutáni tréning-etapra. Az egyetem alatt hasonlóan, ott kollégista voltam, ezért ritkán jártam haza, nem beszélve arról, hogy a versenyeket általában hétvégén rendezik, így voltak időszakok, amikor nem lehetett kivitelezni egy hazalátogatást sem.”

Koncentráció készsége

Daniel Goleman, Harvardon végzett amerikai kutatópszichológus és tudományos újságíró úgy tartja, hogy a mentális előrehaladottságunk jelentős mértékben a koncentráció-készségünk fejlettségétől függ. Több kísérletet is végeztek a terület szakemberei, ahol a „fókuszáló” képességét mérték a gyermekeknek. A vizsgálat egyik kérdése, hogy hány percig tud a megfigyelt egy adott dologra koncentrálni, és meddig tart, míg az elméje az erőfeszítések helyett „mind-wandering-be” (nem releváns asszociációk gyártása) kezd. Továbbá azt

is figyelték, hogy ezeken a bizonyos pontokon, amikor figyelmünk elillan, hányszor vagyunk képesek visszatérni a megoldandó feladathoz, és ez meddig tart. A fenti példát tovább folytatva, az a sportoló, aki el akarja végezni az iskolát úgy, hogy rendkívül korlátozott idő áll rendelkezésére a tanuláshoz, kénytelen kizárni a tárgytól eltérítő gondolatokat, azaz teljes összpontosításra sarkallja a helyzet (ismert a mondás: gyorsan aludj sokat). Fontos kiemelni, hogy itt nem arról írunk, hogy a sport feszültségvezető és lélektani rendezettséget, nyugalmat eredményező hatása milyen fantasztikus, hanem a sikerre nevelő habitusokról, amit egy élsportoló fiatalnak korlátai végett mesterien el kell sajátítania.

Milán beszélt nekem arról, hogy ösztönösen valamiért mindig a nehezebb utat választotta. Például akár specializáció választásáról, akár szakdolgozati témáról volt szó. Ez egyébként a munkájában is megjelent azóta, hiszen a jelenlegi tervező irodájánál ő végzi a modellezés, rajzolás, tervezés, statika feladatokat egyaránt.

„A környezetmérnöki képzéssel kapcsolatosan tudományos kutatásban is részt vettem, amit egyetemi laborban végeztem. A szükséges mintákat biciklivel, hűtődobozban szállítottam a reggeli edzés után a helyi hulladéklerakó

telephelyéről. Közben dolgoztam, és a másik szakon diplomátémaként gépészeti szerelvényeket tartó tizenöt méteres acél tároló tornyot terveztem.”

Kockázatvállalás

Az élsport, akár az élen járó kutatói tevékenység a „meredek lejtőkről” szól. Minél merészebbek vagyunk, annál magasabbra juthatunk. Azonban a magasles felé vett útnak ára van. Ez az akadémiai légkörben a lehetséges meg nem térülés, a meg nem születő publikációk, az el nem ért áttörés. Ellenben a siker százszor fényesebb, ha a millenniumi kérdésekre keressük a választ. Mármint a versenysportolónkat naponta kétszer kényszerítik arra, hogy a teljesítőképessége végső határai közelébe jusson, hogy aztán a versenyen megszülethessen a csúcs. Így megtanulja, hogy arra is képes, amit korábban el sem tudott volna képzelni magáról. A túlzott óvatosság nem célra-vezető tulajdonság a versenysportban, ezért a gyerek hamar rájön, hogy ha sikert szeretne elérni, rizikót kell vállalnia, és ezt a hozzáállást később az élete egyéb területein is alkalmazza. Ebből adódóan kis túlzással mondhatjuk, hogy a kockázatot természetesnek tekintő, azt elfogadó, „áttörésekre szakosodott” fiatalokat képezzünk, akárhányszor élsportra adjuk csemeténk fejét.

Mikor Milánnal rákérdeztem, honnan tudta, hogy bírni fogja a sportéleti és halmazott egyetemi strapát párhuzamosan, értetlenül tekintett rám.

„Nem gondolkodtam azon, hogy bírni fogom vagy sem, csak csináltam. Nem tudtam előre, hogyan fog alakulni. Egyik szemeszterben, egy környezetmérnöki előadás alatt beszélgettem egy haverral, aki több képzést csinált egyszerre. Nohát innét jött az ötlet, hogy én is megpróbálom. Ingyen volt a párhuzamos hallgatás, ha hat éven belül elvégzem. Úgy gondoltam nincs veszteni valóm, hát belevágtam. Szerintem, aki rendszeresen sportol vagy valami hasznos dolgot csinál kitartóan, kialakul benne egy kötelezettség tudatosság, egy alázat, egy kitartás, megfelelő időbeosztási készség és szorgalom. Emellett egyéb hobbispecifikus képességek is, melyeket alkalmazhat az élete más területén. Társas sportokat, aki űzött vagy űz, annak az ember-társi tényezői is felerősödhetnek, mint például az alkalmazkodás és megértés. Ezeket kiválóan alkalmazhatja a munka világában.”

A receptet felvázoltam és egy kész sütit is adtam mellé, mondhatnánk a részletek boncolgatása alapján, de a kialakult készségek csak töredéke a listának, amelyek sikerre visznek. Az viszont szinte vitathatatlan, a sport, még ha nem is élvonalbeli, sokat adhat a mindennapjainkhoz, hát mozogjunk ezután a jövőbeli sikeres önmagunkért.

Frissebb, gyorsabb, jobb

Ha új router vásárlásakor kicsit jobban körbenézünk, akkor mindenhol összefutunk egy furcsa karaktersorozattal, ami napjainkban legtöbbször 802.11ac értéket mutat. Az informatikusokon és a lelkes érdeklődőkön kívül szinte senki sem tudja, hogy mit jelent ez a számos különböző végződéssel is előforduló jelzés, de nemsokára egyszerűsödik a helyzet. Mit hoz a néven túl a WiFi 6?

VARGA-CEGLÉDI
BERNADETT

A WiFi története 1999-ben kezdődött, amikor is napvilágot látott az első két szabvány, a 802.11a és b, amit aztán 2003-ban követett a g, 2009-ben pedig az n. Legutóbb 2014-ben volt előrelépés, amikor is megérkezett a 802.11ac, amit aztán nemrégiben a 802.11ax követett. Szerencsére ezeket kevésbé felhasználóbarát jelöléseket sokak örömeire mostantól nyugodtan el lehet felejteni (már annak, aki megjegyezte). A legújabb szabvány ugyanis egyszerűen csak WiFi 6 névre hallgat, és a fent felsorolt elődei időben visszafelé haladva mostantól az 5-ös, 4-es, 3-as, 2-es, illetve 1-es jelzést kapják meg a keresztségben.

Kell ez nekünk?

Az otthonok, irodák és nyilvános helyek kedvenc rádiós hálózata tavaly elég komoly technológiai frissítést kapott. Az új szabvánnyal a mai wifi legfőbb problémáit orvosolták. A legfontosabb, hogy a hálózati kapcsolat energiaigénye a harmadára csökkenhet, tehát például a mobilunk sokkal lassabban merül le, miközben

folyamatosan csatlakozva vagyunk a netre. Emellett a korábbiakhoz képest akár négyszer több eszköz kapcsolódhat a hálózatunkra. Ha csak ezt a két újítást összeadjuk, máris láthatóvá válik, hogy a WiFi 6 ideális kiszolgálója az IoT eszközöknek, hiszen a szenzoroknál is

Illusztráció: Szenczi Máté

fontos a fogyasztás, mostanság pedig egyre több ilyen eszköz csatlakozik az internetre. Ha esetleg valaki nem tudná, az IoT (Internet of Things) lényegében olyan különböző, egyértelműen azonosítható elektronikai eszközöket jelent, amelyek képesek felismerni valamilyen lényegi információt, és azt egy internetalapú hálózaton egy másik eszközzel kommunikálni, ezekkel tehát egyenes az út az okos otthon felé. Egyéni felhasználóként az automatizált lakásokban találkozunk az IoT-val, a szenzorokat és a távvezérelt lámpakapcsolókat azonban most sokan inkább Z-wave és a Zigbee szabványú eszközökkel kezelik, mert ezek alacsony fogyasztásúak, gombalemről is évekig kitűnően működnek. A wifinek ebből a szempontból hátránya volt, hogy az eszközök túl sokat kommunikálnak, folyamatosan tartják a kapcsolatot a hotspotokkal, és nem energiahatékony. Ezt a kommunikációt fogták vissza a WiFi 6-ban, és optimalizálták a jelet, hogy jelentősen csökkentsék az áramfogyasztást. A WiFi 6-tal elég lesz egyetlen routert fenntartani, minden hálózati kapcsolatot ugyanoda fut majd be, köztük az IoT jelei is, megke-
rülve a most szükséges több tízezer forintba kerülő hálózati egységeket.

Sün!

A fejlesztések műszaki háttere alapján érthető, hogy először a nagyobb méretű, szabadabban kialakítható formavilágú eszközökben jelenik meg a WiFi 6. Számos olyan megoldás van a minőségi javulás mögött, amely nagyobb számítási teljesítményt igényel, és formater-

vezési kihívások elé állítja majd a gyártókat. Az eszközök tervezését leginkább az a tényező befolyásolja, hogy a WiFi 6 akár 8*8 antennás konfigurációt is kezel, tehát 8 antenna fogadja, és szintén 8 küldi a jeleket. Ez egy routeren még sima ügy, igaz, a külső megjelenés ennyi antennával erősen

hajaz egy sünné vagy valami durva lényre. A mobilokban azonban már nehezebb elrejteni ennyi antennát, miközben az 5G eszközöknek is helyet kell hagyni.

Mennyit enged a feléből?

Az említett routerek már kaphatók, de az árak még viszonylag magas. Csak akkor érdemes rájuk beruházni, ha maradéktalanul ki tudjuk használni a képességeiket. Jelenleg nethozzáférésből pedig csak a Digi vagy a Telekom optikája ad akkora sebességet, amihez már ilyen wifi hotspot dukál. Jól körülírja a felhasználás helyét a hálózati eszközökben utazó Netgear. A körülbelül 170 ezer forintos routerüket nagyon nagy lakásokba javasolják, ahol 8K filmeket is akarnak streamelni. De még az olcsóbb modellek is jellemzően 100-120 ezer forint körül kaphatók. Az előrejelzések alapján nagy szükség lesz ezekre a szupergyors hálózati eszközökre. A Cisco szakértői szerint a WiFi 6 jelentősen növelni fogja az amúgy sem csekély internethasználatot, és a vállalat előrejelzése alapján 2022-ben akkora lesz a világ hálózati forgalma, amennyi az internet teljes adatforgalma volt az elmúlt három évtizedben. Ebben nagy szerepe lesz az IoT eszközöknek, és hogy a becslések szerint három év múlva már közel 30 milliárd eszköz csatlakozik az internetre. Rengeteg ipari robot, gyártósor, orvosi berendezés is wifin kapcsolódik majd a világhálóra, okos termosztátok és lámpakapcsolók segítségével válnak a lakások és irodák energiatakarékosak.

Messziről fénylik a Hotel ISS

Aki igazán tehetős, megszállhat Monte Carlo-ban, netán a szingapúri Marina Bay Hotelben, esetleg a Hilton lánc valamelyik impozáns létesítményében. Azonban mindezek eltörpülnek ahhoz a nagyzoláshoz képest, amit a jövő hozhat a világ első világűrbeli szállodája képében.

VARGA-CEGLÉDI
BERNADETT

A szálloda szó persze barokkos túlzás: egyelőre egy kapszuláról van szó, amelyet a Nemzetközi Űrállomáshoz kapcsolnak hozzá. A NASA-szakemberek által alapított houston-i Axiom Space a francia sztárdesignert, Philippe Starckot kérte fel űrvízióinak megtervezésére. A bejelentés azt is jelenti, hogy konkrét lépésekkel folytatódik a Nemzetközi Űrállomás (ISS) kereskedelmi átalakításának tavaly júniusban bejelentett projektje. A folyamat részét képezi a kereskedelmi űrrepülés számára vonzó földközeli pálya biztosítása, az árazás és a szolgáltatási lehetőségek definiálása, a magáncéllal érkező űrhajósok engedélyezése, nem utolsósorban pedig a hosszú távú, fenntartható működtetés lehetőségeinek vizsgálata. Az idő meglehetősen sürget: a jelenlegi ütemterv szerint az amerikai kormányzat 2025 után már nem biztosít extra forrásokat a Nemzetközi Űrállomás működtetésére, így onnantól a NASA-nak magának kell megteremtenie azt. A NASA január 27-én közölte, hogy az első lakható kereskedelmi űrkapszula tervezésével és megvalósításával az Axiom Space-t bízták meg. A céget 2016-ban hozta létre Dr. Kam Ghaffarian, a mára a mérnöki szolgáltatások terén a NASA második legnagyobb beszállí-

tójává vált Stinger Ghaffarian Technologies alapítója, valamint az ISS korábbi programmenevezője, Michael Suffredini. A cég egyedi üzleti modellt követ: először „parazitaként” minél több saját fejlesztésű modulot kapcsolnának a Nemzetközi Űrállomáshoz, majd miután az előregedése miatt (várhatóan 2030 után) kikerül a használatból, a hozzákapcsolt modulokból új, immár saját űrállomás állna össze. Ennyiben tehát az első űrkapszula egyben egy leendő privát űrállomás alapeleme is. Az Axiom 2018-tól dolgozik együtt Philippe Starckkal a leendő modulok, közöttük egy kereskedelmi hasznosítású lakómodul tervein. A 71 éves tervező, a francia design egyik legismertebb alakja elsősorban formatervezett termékeiről, illetve belsőépítészeti munkáiról ismert, de nem állnak tőle távol a határokat feszegető, provokatív megbízások. Komoly szakmai visszhangot váltott ki például luxusjacht-terveivel, többek között Steve Jobs vagy az orosz milliárdos, Andrej Melnyicsenko számára. Az eddig tervezett, hengeres formájú fémelemek kívülről kísértetiesen hason-

lítanak az ISS korábbi moduljaihoz, belülről viszont Starck aranyfelületekkel, érintőképernyőkkel, speciális kialakított kezelőfelületekkel és kilátópon-
tokkal teremtette meg az élményt a vélhetően szupergazdag vendégkör számára. Az Axiom 2024 második felében tervezi az első modul beüzemelését. A mostani pályázatot megnyerő csapatnak az Axiomon kívül is nívós tagjai vannak, például a Boeing, a Thales Alenia Space Italy, az Intuitive Machines, illetve a Maxar Technologies a tagja. Arról nem esett szó a bejelentésben, hogy a Starck-modulokat vetik-e be, vagy újakat terveznek a megbízáshoz kapcsolódóan.

Egy sikeres végzős

A Nemzeti Színházban Udvaros Dorottya partnereként játszik a Meggyeskerthben, a legtöbben mégis A Tanárból ismerik. Mostanában estéről estére szurkolunk neki, hogy Rokoczay Anna bárókisasz-szonyként teljesüljön élete álma, a Bátrak földjében. És még be sem fejezte az egyetemet!

Szász Júlia kaposvári színművészhallgatóval beszélgettem iskoláról, szerepekről, és az általunk is jól ismert, rettegett vizsgákról.

KOVÁCS ZSÓFIA

Tudatosan készültél színész szakra, vagy fellángolás volt?

Mindig éreztem vágyat, meg érdekelt a dolog, csak nem volt elég bátorságom és önbizalmam. Aztán a gimiben diákszínját-szóztam, ahol nagyon jó volt a közönség, jól éreztem magam, de gondolni sem mertem rá, hogy felvételizzek, vagy, hogy színész legyek. Végül a bölcsészkarra jelentkeztem szabadbölcsész-nek. Fel is vettek, ám nem oda mentem, hanem az utolsó utáni pillanatban pótfelvételiztem a Nemes Nagy Ágnes színészképzésre, mert ott tanult az egyik barátnőm, és ő nagyon szerette. Abban az évben a színműre nem adtam be a jelentkezésem, de egy év múlva, mivel az osztályból mindenki megpróbálta, én is elmentem, nincs veszteni valóm alapon.

Nálatok Kaposváron, hogy néz ki, egy átlagos egyetemi nap?

Nagyon speciális. Az én osztályom úgy indult, hogy két hetet egy vidéki színháznál

voltunk gyakorlaton, ez a mi esetünkben Székesfehérvár volt. Két hetet pedig Kaposváron töltöttünk elméleti órákkal. Az ingázás miatt egy kicsit fárasztó, és van egy ilyen összevisszaság, de én nagyon élvezem, hogy nem szokványos egyetem. Kicsit még a gimire emlékeztet, mert itt is

Az első filmes szereped Petra volt A Tanárban. Nem féltél, hogy egy negatív karakterrel fognak azonosítani?

Viccelődtem vele forgatás közben, hogy nagyon fognak utálni *(nevet)*, de az emberek nagy része el tudja ezt különíteni. Tisztában vannak vele, hogy ez

Fotó: Szilávik Orsolya

van egy osztály, ami ráadásul olyan, mint egy család, hiszen elég kevesen vagyunk. De persze vannak elméleti, mozgás- és beszédtechnikaóráink. Szóval nagyon színes az órarendünk.

Mi volt a legeslegelső szereped?

Tizenegy éves voltam, azt hiszem, amikor először jelentkeztem a színjátszó körbe, aminek később tagja lettem. Lázár Ervin A legkisebb boszorkány című meséjét csináltuk, amiben én játszottam Tündér Terciát.

Milyen érzés, hogy csupán néhány évvel később már a Nemzetiben játszol, olyan nagy klasz-szikusokat, mint Csehov vagy Shakespeare?

Kicsit hihetetlen, ha így belegondolok. De nagyon szerencsésnek érzem magam, hogy ennyi lehetőséget kapok.

Színpadon vagy kamerák előtt érzed magabiztosabbnak magad?

Nagyon más a kettő. Eltérő okokból szeretem őket, de talán, ha muszáj lenne, akkor a filmet választanám. Nagyon apró rezdüléseket lehet benne megjeleníteni, viszonylag kevés eszközzel...

is megvan. Nagyon élveztem, hogy eljátszhattam ezt a szerepet.

Mik ezek a hasonlóságok?

Most pont nem a hasonlóságok jutnak eszembe. *(nevet)* Például én nem vagyok ennyire lázadó típus, de nagyon tetszik, hogy mindig kiáll magáért, határozott. Érdekes, mert hétből öt napom azzal telt, hogy forgatok. Ez az élmény, plusz a szerep valahogy erőt adott. Azt érzem, megerősödtem, megkeményedtem kicsit

nem is említettem. Közben meg a színházakban sajnos nincs szükség ennyi vérfrissítésre.

Mik a terveid egyetem után?

Most jól érzem magam a Nemzeti Színházban. Megtisztelő lenne, örülnék, ha maradhatnék, ám ez majd csak tavasszal fog kiderülni. Szeretnék minél többet dolgozni. Egy nagyjátékfilmben is szívesen kipróbálnám magam. Ez nagy vágyam. De nem vagyok még lekésve semmiről.

Olvastam egy interjúban, hogy nagyon szívesen szinkronizálnál is. Ki az a már létező Disney hercegnő, aki a te hangodon szólalna meg?

Ezen nem gondolkoztam még, ám az egyik kedvenc mesém a Mulán volt. Vicces, mert szerintem Rokoczay Annával sok bennük a közös. De bármilyen mesét szívesen csinálnék.

Hol látod magad tíz év múlva?

Tíz év múlva, remélem, lesz már egy családom. Emellett a szakma mellett nagyon nehéz, de akkorra azért szeretnék már anya lenni. Ezt látom, meg egy kis kertes házat egy kutyával. De közben persze csinálom majd, amit most is.

Van szerepálmod?

Nincs. Inkább rendezők vannak, vagy emberek, színészek, akikkel szívesen dolgoznék. Egy szerep annyi mindentől függ. Lehetek én Júlia, de hogy hol, ki rendezi, milyen csapattal, az szerintem sokkal fontosabb.

Melyik vizsgától tartottál leginkább az előző félévekben?

Tavaly például volt gazdasági alapismeretek. Tulajdonképpen közgazdaságtan, amit nem értettem, miért kell nekünk, színészhallgatóknak ilyen komolyan tanulni, aztán ebből szigorlatozni. Egyáltalán nem reál-agyam van, így ettől a tárgytól nagyon félttem, de kelle-mesen csalódtam, mert nyilván olyan volt a követelmény, ami teljesíthető. Végül, szerencsére jól is sikerült.

Ki a példaképed?

Tóth Ildikó, akivel még Székes-fehérváron állhattam egy színpadon, és most a sorozatban megint találkozunk. Fantasztikus színésznőnek tartom, így bár csak egy-két közös jelenetünk volt, nagyon örültem, hogy ismét együtt dolgozhattunk.

Végül pedig, mi a legjobb tanács, amit valaha kaptál?

Cserhalmi Györgytől, az osztályfőnökömtől nagyon sok, hasznos tanácsot kaptunk. Nehéz egyet kiemelni. Mindig bátorított minket, hogy merjünk mindent kipróbálni a színpadon, de közben maradjunk őszinték, hűek önmagunkhoz, mert csak az működik.

egy szerep. Egyébként meg nem gondoltam, hogy Petra miatt, évekkel később is megállítanak majd az utcán.

Kitől tanultál a legtöbbet a forgatáson?

Én akkor álltam először kamera előtt, így az egészből nagyon sokat tanultam. Forgatás előtt volt egy kis tábor, ahol megismerkedtünk mi diákszereplők, és voltak tréningek is. Nagy Ervin tartott foglalkozásokat, sőt később a felvételek alatt is sokszor segített. Tanácsokat adott, mindig türelmes volt. Nagyon hálás vagyok neki ezért. És ott volt még Anger Zsolt, aki szintén foglalkozott velünk, és bármikor lehetett hozzá fordulni a forgatáson is.

Most itt a Bátrak földje. Könyvű volt magadban megtalálni Annát?

Könnyebb volt, igen. Nagyon megszerettem ezt a karaktert, és ahogy telt múlt a forgatás, egyre inkább közelebb éreztem magamhoz. Olyan volt, mint amikor valaki ténylegesen megismer egy embert, barátot szerez. Érdekes, mert felfedeztem pár hasonlóságot, ami bennem

tőle. Ami talán hasonlóság, hogy szereti a könyveket, nagyon szeret olvasni, tanulni. Ez a tudásvágy bennem is megvan már kiskoromtól. Anna ráadásul okos is, és olykor vicces, szellemesen fogalmaz. Egy férfival szemben sem veti alá magát...

Hogy bírtad a hat hónapos feszített tempót?

Voltak időszakok, amikor azt éreztem, hogy nagyon elfáradok. Én kaptam a legtöbb jelenetet, több, mint 550-et, így egy napra akár 13-14 is jutott belőlük, ami nem kevés. Tulajdonképpen csak ebből állt az életem, semmi másból. Hajnaltól estig forgattam, aztán szöveget tanultam, és másnap megint.

Mit gondolsz, mennyire nehéz manapság pályakezdő színésznőnek lenni?

Szerintem nehéz. Én szerencsés helyzetben vagyok. Most például ott lehetek a Nemzetiben gyakorlaton, szép feladatokat kapok. De ez nem biztos, hogy később is így lesz, vagy így is marad. Sokan végeznek a Színművészeti Egyetemen, és Kaposváron is. Összesen három osztály évente, és akkor még Marosvásárhelyet

Bármennyi és bármilyen figurára képes vagyok...

A lufi színes, a lufi varázslatos, a lufi maga a megtestesült gyermekkor. De nem **Csatai Gergő** léggömbművésznek, aki főállásban hajtogat lufikat, és nagykövetként járja a világot, hogy oktassa a különleges foglalkozásra fogékony közönséget. A nem hétköznapi mester tavaly nyár óta Guinness rekord csúcstartó, a vakon hajtogatás kategóriát 44,25 másodperces idővel tartja. Ha kíváncsi vagy rá, hogy létezik-e szabás-minta a hajtogatásra, vagy, hogy hogyan lehet tartósítani a léggömb alkotásokat, ez az interjú neked szól.

LÁSZLÓ-KUN ZSÓFIA,
VARGA-CEGLÉDI BERNADETT

Mióta tart a lufi-szereteted?

Életem első figuráját 2010 nyarán hajtogattam meg, töredelmesen bevallom, nem emlékszem már rá, hogy pontosan mi volt az, valami egyszerű, talán kutya. Az alkotás igaz története, hogy egy rendezvényre meg kellett, hogy tanuljak léggömböt hajtogatni, mert a megrendelőnek igénye volt rá. Mivel nem volt a kihívásra más jelentkező, így nekem kellett felnőnem a feladathoz. Szerencsére az internetes videók nagy segítségemre voltak a művelet elsajátításában, az első körben megtanultam 27 figurát, ami akkor óriási elégedett-

séggel töltött el, úgy véltem, hogy ez azért már valami. Azóta ez a szám jóformán elérte a végtelent, bármennyi és bármilyen figurára képes vagyok.

Létezik-e úgymond „szabás-minta” a lufihajtogatásra?

Alapvetően igen, létezik sablon, csak ezt a lufis világban moduloknak hívják, lehet ez például egy jó együttes, mint fej vagy test. Léteznek célratörő technikák, úgy, mint olyan hajto-

ötlete mellett döntöttem. Ez a monstrum 400 hosszú, vékony lufiból állt, 8 órán keresztül készült. Később, Las Vegasban újra alkottam, ott egy második helyezést értem el vele versenyen. Egy produktum bonyolultsága a fent említett lufiszámon és időkeleten túl hajtogatási technikában is megmutatkozik. A kezdő művészek nem feltétlenül tudnak megcsinálni olyan nehéz hajtásokat, úgymond torzításokat, amit a profik igen. Egy ilyen

gatás, ami tökéletes ruha készítéséhez. Inspirálnak az újonnan megjelenő figurák, a mostani baby Yoda-láz engem is elért. Sokat agyaltam a megvalósításon, a ruhán, aztán egyszer csak leültem játszani, kísérletezni az anyaggal, míg végül körülbelül egy óra után megszületett a kész mű.

Mi volt a legbonyolultabb alkotásod eddig? Miben mérik a bonyolultságot?

A legösszetettebb figurám, amit egyedül építettem, és amire a legbüszkébb vagyok, tavaly született egy floridai utazásom során, amikor is oktató voltam egy rendezvényen. Elvárás volt felénk, hogy a jelmezes felvonulásra saját maskarát állítsunk össze, és én egy pandamaci

torzítást úgy kell elképzelni, hogy egy léggömbbe teletöltök másik kettőt, aminek a következtében a külső lufi alakja megváltozik. Egy testszínű kerek léggömb belehelyezett négyszög lufikkal például máris megalkotja a tökéletes, izmos férfi felsőtestet.

Hogyan lettél léggömbhajtogató oktató?

Öt évvel ezelőtt kapcsolatba kerültem egy több, mint 100 éves múlttal rendelkező, Európában vezető, de világviszonylatban is eladásban és minőségben top 5-be tartozó olasz lufigyártó céggel, a GEMAR-ral, amely felkért rá, hogy legyenek a magyarországi nagykövete. Az egymásra találás egy partykellék-hálózaton keresztül történt, ami az ő termékeiket forgalmazta kizáróla-

gosan, és mivel ismert volt az én tehetségem a műfajban, személyesen mutattak be a vezérigazgatónak, mikor Magyarországon járt. Általuk rengeteg helyre eljutottam a világban, és számos továbbképzésen is vettem részt, míg az oktató szintre eljutottam. Természetesen az együttműködés biztosítja számomra a megfelelő eszközöket, csak szólnom kell, és már küldik is nekem a kívánt terméket. Sajnos hazai léggömbgyártás egyáltalán nem létezik.

Honnan jött a Guinness rekord döntés gondolata?

Nagyon régóta dédelgetett vágyam volt egy ilyen elismerés megszerzése, nem azt mondom, hogy gyermekkori, de mondhatjuk úgy, hogy bakancslistás. Rengeteg visszajelzést kaptam a gyorsaságomról, így egyszer csak

is csak megemelném a kalapom. Viszont a rekordállításkor készült videón látszik, hogy mikor a lufivirág készült, a szárát kétszer kellett meghajtanom, így ezt az idővesztést vissza tudnám szerezni, és olyan 41 másodperc magasságára tudnám faragni az eredményt.

Melyik volt az eddigi legkedvesebb rendezvényed, és miért?

Az idei pár évből egy most decemberi céges bulit emelnék ki leginkább, ami a budapesti Kiosk étteremben volt, ami egyike a legelegánsabb, legmodernebb helyeknek. Itt hajnal egyig maradtam, az eredetileg tervezett éjfél zárásomhoz képest, a meghívott IT felsővezetőket szórakoztatni. Bevallom, félve kezdtem el a műsort a kiöltözött öltöny-zakós és túsarkús közönségemnek, de aztán olyan sikerem volt, hogy alig akartak hazaengedni. Én is ugyanennyire élveztem, úgy éreztem, hogy nagyon is élek közben. Zseniális volt!

Egy nemzetközi lufis versenyen mik a legnépszerűbb kategóriák?

Sokrétű a paletta, van, ami a méretre irányul időkorlát nélkül, van olyan versenyszám, ahol az idő a meghatározó, és korlátlan a felhasználható lufimennyiség. Létezik a kettő ötvözte is, mint például mikor olyan figurát kell csinálni, ami hajpántra, így fejre tehető, és 12 perc áll az indulók rendelkezésére. Talán a meglepetés versenyek a legizgalmasabbak és legnehezebbek, mikor nem tudott, hogy miből kell alkotni. Ilyen szám mondjuk a „Pandora szelencéje”, mikor egy lezárt dobozban 12 léggömböt kap, mindenféle színben és formában a versenyző, és a feladata, hogy valami értékelhető szülessen a megadott idő lejártaival.

Mi a zsűrizés szempontjából fontos tulajdonság?

Én előszeretettel figyelem a művek „tisztaságát”, mivel én is erre törekszem a munkámban. Ezalatt a kötözések láthatatlansága értendő, hogy a laikus néző nem az illesztéseket, csupán a kész művet látja. Illetve engem megfognak a ránézésre is cuki, étellel teli figurák, aminek szép a szeme, esetleg arckifejezése van, vagy valamilyen testhelyzetet vesz fel. Mindig van olyan zsűritag, aki például a technikai nehézséget értékeli.

Hogyan tartósítható egy alkotás?

Nem állandóra ugyan, de kitolható a remekmű létezésének az ideje egy folyékony zselével, ami állagra olyasmi, mint a méz, csak teljesen átlátszó. A Hi Float névre keresztelt szert héliumos lufikra találták ki, de levegős technikára is működik. A vett lufiban szétmasszírozva

összeállt a fejemben az ötlet, hogy ebben szeretném megmértetni magam. Az eddigi létező 10-12-féle lufis rekordban szerencsémre volt már gyorsaságra irányuló, létező kategória, ami engem a legjobban tudott minősíteni. De találtam a listában olyat is, ami például a mennyiségre ment, mint hogy egy helyen egy óra alatt a legtöbb lufit hajtogató ember. Az én számom 5 lufifigura meghajtogatásából állt bekötött szemmel.

Ha valaki megdöntené a csúcso-dat vállalkoznál-e a cím visszaszerzésére?

Egészen biztosan. Mondjuk függene a döntésem a megdöntés mértékétől, mert ha valaki az én eredményemre egy 30 körüli idővel licitálna, az előtt lehet én

az anyagot, majd felfújva vékony filmréteget képez, ezzel akadályozva a gáz szökését. Az eredetileg 4-5 napos szép létezés így akár egy hónapra is kitolható.

Mit lehet tenni a lufiszonnyal?

Sok emberrel találkoztam már, volt olyan, aki például kategorikusan a gömb lufiktól rettegett. Így az én hosszú léggömbös alkotásaimat megtűrte, attól nem félt. Másikülönben szakmai filozófiám, szándékosan és tudatosan sok energiát fektettem abba, hogy profinak, magabiztosnak hasson az én flow élményem, mintegy játszi egyszerűségű hajtogatásként, ahol nem tényező, hogy kidurran a kezemben a lufi. Szerintem ekkor tud elveszni a nézőből a félelem és a feszültség.

Létezik-e a szakmában kiégés?

A karrierem, szerencsére egy egyenesen felívelő pálya volt, ugyanakkor körülbelül 4 évvel ezelőtt, mikor egy sűrű gyerekzsúros időszakom volt, azt kellett mondanom, hogy elég volt. Nem is a gyerekek miatt, hanem sokkal inkább a szülők okozták a rossz érzést. Ez nem kiégés volt, attól borzasztó messze volt, mert imádtam és imádom csinálni, inkább egy erős rádöbbenés, hogy megváltozott a világ a tíz évvel ezelőttihez képest. Az akaratosság, csak a saját érdek figyelése és az elkényeztetettség majdnem azt eredményezte nálam, hogy abbahagyom a gyerekrendezvények vállalását. Hál' Istennek most olyan jófej ügyfelekkel hoz össze az élet, hogy azóta eszembe sem jutott ilyen.

Mikor érkezett a karitatív lufizás az életedbe?

Mindig is szerettem volna bohócdoztatni, amihez jó alap volt, hogy tanultam színészeketől előadóművészetet, 14 éves korom óta bűvészkedtem, tudok zsonglörködni négy labdával és egykerekűzni. 2015-ben négyen találtuk ki, hogy szeretnénk a jótékony törekvéseinknek hivatalos keretet adni, így Mosolykommandó Alapítványként felvettük a kapcsolatot a szegedi Gyermek Klinikával. Itt egészen komoly procedura volt az ötletünket elfogadtatni, a meghallgatástól a próbaviziten át, ahol végigkísért minket a főnövér, a főorvos, a szociális munkások összekötője és a gyermekpszichológus is, hogy a megelőző pszichológusi, orvosi konzultációkról ne is beszéljünk. Nem mindegy, hogy egy segítő mit tehet és mit nem egy kórteremben, nem egyszer azt is meg kell néznem, hogy hova ülhetnek le, hogy ne egy infúziós tűn landoljak, vagy rántsak ki egy branült. A végeredmény pozitív volt mindenki számára, mára kiépült a bizalom is, és akkor megyünk meg jövőnk a kórházból, amikor mi akarunk.

„Egy olvasó ezernyi életet megél, mielőtt meghal.” - tartja George R. R. Martin. Új sorozatunk szerzők ajánlásával segíti a jó könyvek, sorozatok megismerését az olvasni vágyók számára.

Hidas Judit

A kortárs próza rajongójának tartom magam, mert szeretek aktuális témákról olvasni, és a jelenkor problémáit, kérdéseit boncolgatni. Tóth Krisztina, Grecsó Krisztián, vagy például Háy János kötetei gyakran fordulnak meg nálam, de néha mégis szükségem van egy kis szünetre két kortárs között, amikor már azt érzem, megfojt a kilátástalanság, a szürke hétköznapiak, a magyar valóság, és a társadalom igazságtalanságai.

KISS ADRIENN,
KONDA NIKOLETT

Bár Hidas Judit sem választott más témát a könyveihez, mégis üdítő színfoltnak bizonyult a hazai irodalmi színtéren. A titok talán abban rejlik, hogy annak ellenére, hogy nála is megjelenik a szegénység, a kiszolgáltatottság, az emberi játszma; mégis gördülékenyen, olvasmányosan, dinamikusan csavarja a szálat, és vezet végig az olvasót az élet nagy meséjén. A szerelem, a párkapcsolat és a házasság központi témának számít Hidasnál, és érződik a

Fotó: Szilvák Orsolya

szavain, hogy a csalódásnak sok árnyalatát megtapasztalta már: „Hogy lehet, hogy az, akit szeretsz, már nem szeret többé? Olyan nincs. Akkor valamikor hazudott, vagy az elején, vagy most. Egyik napról a másikra nem szeretünk ki valakiből. Beleszeretni elég, egy nap alatt kiszerezni nem lehet.” Romantikus, holtomiglan-holtodiglan típusú történetekre nem számíthatunk, és pont ettől lesz olyan életszagú a szerző minden szava. Először a Seb c. kötet került a kezembe Hidas Judittól, és Márton László szavaival élve tudnám a legjobban jellemezni: „A Seb, noha kíméletlen látélet a mai magyar társadalom egy részéről, mégsem szomorú könyv.” Az olvasás pedig attól volt igazi élmény számomra, hogy az egyes karakterekben felismerhettem a saját környezetemben megjelenő figurákat is: az öntelt, gazdag vállalkozót; az elkényeztetett, önbizalomhiányos feleséget; az alapvetően jólelkű, de lenézett, és a társadalom peremén élő

„A jó írók attól jó írók, hogy érdekes a személyiségük. Lehet, hogy részegesek, drogoznak vagy kibírhatatlanok, de egy mindegyikre igaz: különleges személyiségük van. Másként hogyan tudnának ennyire érzékenyek lenni a világra?”
(Hidas Judit: Április út)

szegényeket. A történet olyan nyírá sodró volt, hogy nem volt megállás, újabb könyveket vettem kézbe a szerzőtől: következett a Hotel Havanna és a Boldogság tízezer kilométerre. E két novelláskötetet egy gondolatnyival kevésbé éreztem a magaménak, mert rövid történetek esetén mindig az az érzésem, hogy nem tud eléggé kibontakozni a cselekmény, és nem ismerhetjük meg teljes mértékben a szereplők gondolatait, illetve a tetteik mögött húzódozó indítékokat. Mindazonáltal Hidas Judit ezekben az életmesékben is remekel, és pont olyan hosszú történetekkel szórakoztat, hogy reggel a villamoson is olvashatjuk a novellákat. Sokan felróják a szerzőnek, hogy olyan szituációkat ír le, és olyan eszközöket alkalmaz, ami a gyors siker receptje, de irodalmi értéket nem képvisel. Én ezt alaptalan kritikának tartom, és inkább annak tudom be, hogy egy olyan szerzőről beszélünk, akinek még nem sok kötete jelent meg, vagyis az irodalmi

körökben mozgó sznobok tökéletes célpontja lehet. Az a tény is az író mellett szól, hogy könyvei egytől egyig egységes stílusban íródtak, vagyis a szerző megtalálta a saját hangját, és nem olvasmányélményei alapján másolja már befutott írók stílusát. Hasonlóság persze felfedezhető Tóth Krisztina novellásköteteivel, hiszen a magyar valóság központi témaként szerepel náluk, de mégis mindketten más-más szeletét érzékelik. A szerző sokoldalúságát bizonyítja, hogy a nyomtatott sajtóban és online felületeken is jelennek meg írásai a legkülönbözőbb témákban: a Marie Claire női magazin weboldala például olvashatunk tőle a női alkoholizmusról, az abortuszról, az énidő fontosságáról vagy éppen a metoo jelenségről is. És bár Hidas Juditot olyan szerzőnek gondolom, aki a nők körében népszerűbb, jó szívvel ajánlom férfiaknak is, ha szeretnék egy kicsit megérteni a női agy működését és az ellenkező nem gondolkodását.

MŰHELY

Felelős kiadó:
Budapesti Műszaki és
Gazdaságtudományi Egyetem
Felelős szerkesztő:
Horváth Bálint
Barabás Zoltán
Főszerkesztő: Szabó Zsolt

Rovatvezetők:
Szabó Lidia Dóra
BME körkép, bme.korkep@muhely.com

Kókai Bálint
Kapun kívül, kapunkivul@muhely.com,

Kulcsár Dorottya
Közélet, kozelet@muhely.com

Balogh Kata Boglárka
Sport, sport@muhely.com

Varga-Ceglédi Bernadett
Magazin, magazin@muhely.com
Technika, technika@muhely.com

Kovács Zsófia
Publicisztika, publicisztika@muhely.com

Képszerkesztő:
Szilávik Orsolya

Tördelőszerkesztő:
Fejes Bence

Az újság készítésében résztvettek:
Murányi Máttyás, Peczel Levente, Kalmár
Dániel, Kapitány Gergő, Berczi Tamás

Szerkesztőség:
1111 Bp., Műgyetem rkp. 3.
K. alagsor 80/a.
E-mail: info@muhely.com,

Hirdetésszervezés:
E-mail: info@muhely.com

Nyomtatás:
Mediaworks Hungary Zrt., Nyomda
Címe: 6729 Szeged, Szabadkai út 20.
Felelős vezető:
Szabady Balázs műszaki igazgató

Az újság megjelenik kéthetente
6500 példányban.

Ingyenes.
HU ISSN 1589-6668

Lapunkat rendszeresen szemlézi a megújult

www.observer.hu

NYEREMÉNYJÁTÉK

A helyes megfejtést beküldők között két jegyet sorsolunk ki a Szkéné Színház egy előadására. A megfejtéseket a muhelymegfejt@gmail.com e-mail címre várjuk **március 5-ig. Előző számunk nyertese: Hlinka József.**

	Tesla	Bolti dolgozó	Földbe vetik	Ifjúsági magazin	Élet	Yard	Elektro-volt	Folyadék szint	Golden Gate	Urán	Fohász	Iskolai ügyeletes	Fizikus-kémikus (János)	
1.	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	E
	Fényes kelme					Fővárosi Színház Germán nép v.				Holland festő Pénzt elkölt				
2.				Tangens			Római ötös Bandza		Focis poszt Record lenght					
Szó járuléka				Friss értesítés										
Sheeran énekes			Kórház		Athén korabeli Kalkulál						Comb közép! Veszprém vize			Véletlenül
Kar-énekes			Elemi szál					Óvatosan Ingatlan						
Oxigén		Lop (régies) Márvány rész!				Ammónia Liter			Kiejtett betű Férfi-kabát			Tiltó szó Az illetőre		
Root mean square				Takar-gat Internet cím						Billent Megyénk röviden				
Adott Időpont						Textilt vág E napon					Sugár Címk		Ág rész! Iljuszín gépe	
Rolls Royce			Olasz főváros Dehogy!					Tej-féhérje Kelvin						
	A													?

március 7., 19.00

Szeretett Vezérünk (abszurd show)

Daniel Bănulescu Csókolom a segged, szeretett Vezérünk c. regénye nyomán írta O. Horváth Sári

A szomszéd múltjával mindig könnyebb szembenézni.

Lássuk csak: Bukarest, 1987.

Daniel Bănulescu valós személy. Ahogy Nicolae Ceaușescu is az.

Daniel egy fiatal író. Csau egy idős diktátor. Felkéri Danielt, hogy írjon egy regényt.

Egy regényt, amiről csak akar. De olyan legyen, amitől mindenkinek leesik az álla.

Harmincegy napja van rá.

Daniel kipenderül az értelmiségi semmittevésből, és alkotni kényszerül. De hol Csau van, ott Csau van – nemcsak a szaunában,

az égő gyufában, a tolvaj poharában, nemcsak Daniel konyhájában, a párkapcsolatában, nemcsak a felkérésben, ott van a megértésben, az egyházban, a díjátadásban, nemcsak az ellenállásban, de a passzivitásban, ott Csau van.

A fülbemászó mozgalmi dal ritmusára lassan feloldódnai a többségben. Milyen jó megbújni itt a sorok közt...

„Az előadásunk nem aktualizál, egyszerűen csak aktuális. Nyilván senkinek sem lesz ismeretlen a mindent átszövő politika. A térségben ennek nagy hagyományai vannak.

De ez ugyanakkor egy viszony. Beengedjük, dühöngünk, posztolunk, feltételezünk, verjük a mellünk, megbélyegzünk. A regényben szépen kirajzolódik, hogyan uralkodik el az egész rendszeren az idegállapot. Igen. A fókusz az idegállapoton van. A konfliktus a főszereplő (antihős) Daniel lelkében dúl: egy nap

Ceausescu berántja a limuzinjába, és azt kéri tőle, hogy írjon 31 nap alatt egy regényt arról, amiről akar. Nincs cenzúra, nincs megkötés, csak egy: olyat írjon, amitől mindenkinek leesik az álla...

Valcz Péter, Pesti Műsor,
2019. szeptember

www.szkene.hu • 1111 Bp. Műgyetem rkp. 3. K épület 2. emelet

KOCSIS-MERIADT BRIGITTA

Mi négyen

Ne Mi legyünk. Légy Te és Én!
Fogd kezem, de ne kezem légy!
Ölelj, de ne ölelj magaddá,
szeressük egymást teljesen szabaddá!
Szeress úgy, hogy ne akarj magadnak,
úgy, mint porszemek ha a testre tapadnak,
de leválnak, ha én úgy akarom!
Ne szeress jobban, úgysem hagyom!
Igen, önző vagyok. De Te is épp annyira!
Miért kéne a szerelmesnek mindenét adnia?
Hisz azért szeretlek, aki Te vagy!
Miért toljam ki lényemmel belőled önmagad?
Nem teszlek magammá! Csak maradj magadnak!
Egymás mellett haladunk, míg céljaink szétválnak,
akkor majd megmaradsz fakó emlékek,
és valahogy mégis megtartlak Téged.
Belül. Mert egy Te bennem is marad,
mert négyen voltunk. Te mész, merre utad,
és viszed magaddal azt a lényt, kinek láttál,
azt a hazugszép képet, mit Te alkottál.
És viszem én is. De ez nem Te vagy!
Ez az ideám, mitől pulzusom kihagy,
Mit úgy szeretek, hogy nincs rá szavam,
Ez az álmom! És az álmomban: önmagam...

A legjobb barát

Mindig azt várom
a legjobban a
tavaszban, hogy
felmelegedjen
a levegő, és
hosszabb ideig is
lehessen üldögelni
a parkok padjain.

VÉSZI BLANKA

Ilyenkor nem kell mást tenni,
mint élvezni a szelet és a frissen
nyíló virágok illatát, vagy
hallgatni a madarakat – meg
persze az arra járó embereket.
Egy ilyen ücsörgős alkalommal
két fiatalember sétált el
mellettem. Pont olyanok voltak,
mint ahogyan ismerjük korunk
ifjúságát: szakadt farmer, értelmetlen
feliratú póló, sovány
alkat és égnek álló haj jellemezte
őket. Hála nekik, olyan beszél-
getésnek lehettem fültanúja, ami
betekintést engedett világuknak
egy kis részletébe.
– Tegnap Mátéval kikocsi-
káztunk Kecskemétre. Negyven
liter benzín ment el egy nap alatt
– dicsekedett az alacsonyabb
srác.
– Az nem semmi, haver –
helyeselt a másik. – De ki az a
Máté?
– Hát tudod... Sokat lógtam vele
két éve.
– Két éve nem láttad, és most

hirtelen előbukkant a semmiből?
– Igen. Pont akkor írt rám,
miután összevesztünk Gergővel.
– Összevesztetek Gergővel?
Megint?
– Ja. Elegem lett a hazugságaiból.
Hogy azzal etet, hogy én vagyok
a legjobb barátja meg minden.
Aztán ott spanol Lacival, és nevet
a hátam mögött. Nekem ez gáz,
érted? Nagyon kínos, hogy látok
egy képet, amin legjobb barátok
vannak, és megjelölöm alatta. Ő
viszont nagyon nem gondolja így.
Majd elmegy síelni a csajával,
és megígéri, hogy írni fog
este. Szerinted betartotta, amit
mondott? Nem! Pedig láttam,
hogy elérhető, de ő arra sem
vette a fáradságot, hogy legalább
megkérdezze, mi van velem.
– Mi lesz így a melóval, amire
ketten akartatok jelentkezni?
– Hát az esett. Nem tudnék
úgy dolgozni, hogy ő is ott van.
Számomra már lejárt lemez.
– Nem úgy Máté...
– Nagyon érdekes, de őt pont
akkor ismertem meg, mikor
haragban voltunk Gergővel.
Most meg akkor írt rám, mikor
szintén... Ez jelent valamit.
Nem is értem, miért csak Gergő
létezett eddig. 11-én, mikor
megkapja a fizut, elmegyünk
Szentkirályszabadjára. Azonnal
jön, ha hívom, és nem játszadozik
meg hazudozik. Érzem, hogy
számára végre tényleg én vagyok
a legjobb barát.
– Jó neked.
Ja. Amúgy veled mi a helyzet?

Hetedik emelet

Kettesével
szedem a lépcső-
fokokat, hogy
végre láthassam
apámat. Már
négy éve ment
el. Most azonban
a semmiből,
egyszer csak
bejelentette,
hazajön.

KOVÁCS ZSÓFIA

A levelet nem nekem címezte.
Anyámnak. De nem érdekelt.
Én is ugyanúgy látni akartam,
nekem is kilépett az életemből.
Ha anyáméba vissza akar térni,
akkor velem is számolnia kell.
Négy év hosszú idő. Én például
felnőttem. Az öcsém megtanult
egyedül hazajönni, sőt a közép-
iskolát is elkezdte. A húgom
megtanult járni, beszélni,
egyszóval mindent, ami az
élethez kell. Ő még szinte meg
sem született, amikor apa
lelépett. Se szó, se beszéd. Az
egyetlen férfi, akire fel tud
nézni, az öcsém. Én szerencsés
vagyok. Vannak emlékeim.
Engem apa kivitt szánkózni a
rétre, megvette nekem a legfi-
nomabb nyalókat a vásárban,
leült velem tanulni, ha anya

fáradt volt. Most ezeket akarom
rajta számon kérni. Mégis mit
képzelt? Hogy majd mindent
elfelejték? Hogy az emlékeket
ugyanúgy meg lehet semmi-
síteni, mint a fényképeket? Anya
nem tudja, de én elloptam párat,
mielőtt elégethette volna azokat.
Már a harmadik emeletnél
járok. Arra gondolok, mivel
köszöntöm majd. Megdor-
gálom? Esetleg elsütök egy béna
viccet, és ő ugyanúgy nevetni fog
rajta, mint régen? Vagy szimplán
csak megölelem, hiszen egy
apa-lánya kapcsolatnál nincs
szükség szavakra? Egy pilla-
natra megállok. Lihegek. Így már
mégse üdvözölhetem. Kifáradva.
Titkon azt reméltem, össze-
futhatok vele a lépcsőházban,
hiszen ő is mindig a lépcsőzést
választotta a lift helyett. Még
négy emelet. Lassítottam a
tempón. Legalábbis nekem úgy
tűnik. Úgy számolom, anyám
előtt érkezem még így is. Én
akartam az első lenni, mert én
nem fogom leszidni, nekem
nem kell majd magyarázkodnia.
Abban a pillanatban megbo-
csátottam, hogy bejelentette,
hazajön. Negyedik emelet.
„Már túl vagy a felén, tücsök.”
– hallom dörmögő hangját a
fejemben. Kiskoromban utáltam
lépcsőzni. Azt akartam, hogy
az ölében vigyen, de soha nem
vett fel. „Ettől leszel erős.” –
hajtogatta. Ötödik emelet. A
szívem a torkomban dobog.
Vajon felismer még? Rengeteget

Utazás a világok között

Az autóbusz
ülései már régen
megfeketedtek,
ki tudja, egykor
milyen színben
tündökölhettek.
Az utastérben
fáradt emberek
hangjának
foszlányai kerin-
genek.

HORVÁTH DORINA

A Volán busz sofőrje egyenletes
sebességgel vezeti a járművet

a szűkös, szürke utcákon.
Monoton, sivár kép ez.
Mikor a szemem már éppen
hozzászokott az önmagába
forduló világhoz, váratlanul a
nap aprócska fénysugara talál
be a megsárgult üvegtáblán.
Megállíthatatlanul tör rám a
belső gondolatok áradata. *Ez
már nem ugyanaz a világ, amiben
eddig utaztam.* A parányi szikra
szinte elfér a tenyeremben, érzem
bársonyos melegségét, látom
a szivárvány minden színét,
melyek egyetlen fénynyalábbá
olvadnak össze. Követve a fény
útját a távolban selymesen megvi-
lágított hegyvonulatok deren-
genek fel. A jól ismert domborzat
ráncai ma valahogy egészen
más formát öltenek. Barázdái
között színek milliói bújnak meg.

változtam. Megnőtt a hajam, és
be is lett festve. Meg aztán, már
máshogy is öltözködöm. „*Nekem
Te vagy a legszebb.*” De a húgom
is szép. Most már ketten kell
majd osztoznunk ezen a címen.
Én akarom őket bemutatni
egymásnak. Látni szeretném,
ahogy a húgom is beleszeret.
Pont, mint én a nagy hintázások
közepette, vagy amikor bújócs-
kázásnál úgy tett, mintha nem
látna. Elered a könnyem, így alig
veszem észre, hogy elhagytam a
hatodik emeletet. Nem sírhatok!
Már felnőtt nő vagyok. Mit
gondolna apám? Megállok.
Letörlöm az elfolyt szemfesté-
kemet, megvárom, míg felszárad
az összes gyengeségemet rejtő
bizonyíték. Egy lépcsőforduló
választ el a hetedik emelettől.
Hét. Ez apám szerencseszáma.
Ekkor született ő is, meg anyám
is. Az öcsém tizenhetedikéi. De
nagy volt az öröm akkor! Fiú
lett. Kicsit irigyeltem is, hiszen
mindenki vele akart foglalkozni.
Kivéve apámat. „*Én örülök, hogy
az első lány lett.*” – mondogatta.
„*Mert így van egy kisangyal a
házban, aki vigyáz rám.*” Ahogy
elérem a lakásajtót, gondolkodás
nélkül benyitok. Az előszobában
senki, a konyhában senki. APA!
– kiabálom bele a csendbe. Nincs
válasz. Ekkor megpillantom
anyámat a nappaliban, kezében
egy újabb levéllel. „*Késik?*”
– kérdezem. „*Nem.*” – feleli.
– „*Nem jön. Nem bírta a mája.*”
Ekkor megértem. A húgomnak,
az öcsémnek, de legfőképp
nekem, nincs többé apukám.
Most már nem tudok bocsánatot
kérni, amiért nem vigyáztam rá
eléggé.

Közelebb lakóházak sora úszik a
fényárban, melyek már nem egy
letűnt kor romos maradványai.
Sokkal inkább családok otthona,
melynek falai emlékek százait
őrzik. A járművet körülvevő
betonutak kemény ridegsége
többé nem idegen tőlem, hiszen
emberek alkották meg kemény
munkával, gondosan megter-
vezve. A mellettem ülő emberek
tekintete is változik. Külső megje-
lenésük nem azonos a bennük
rejlő értékekkel. Vonásaikat
szemlélve, mélyen a szemükbe
nézve önmagunkat pillanthatjuk
meg. Hiszen egyek vagyunk, és
mi formáljuk a világot, olyanná,
amilyenre csak látni kívánjuk.
Kitárva elménket egy teljesen új
valóság születhet meg.
A komorság mögött mindig
ott rejtőzik az igazi szépség,
mely nem a retusált fényké-
peken megjelenő modelleken
vagy a manipulált tájképeken
keresendő, hanem mélyen,
legbelül, az emberek lelkében.
Ott.

50.

MŰEGYETEMI

ÁLLÁSBÖRZE

KERESSJÓL!

Több ezer hazai és külföldi álláslehetőséggel és szakmai gyakorlati hellyel várunk minden felsőfokú tanulmányait folytató hallgatót, frissdiplomást és felsőfokú végzettséggel rendelkező tapasztalt munkavállalót.

2020.

muegyetemiallasborze.hu

Állásbörze
felsőfokon

**Felkészítő
Napok**

02.24. - 03.13.

ÁLLÁSBÖRZE
március 18-19.

 /muegyetemiallasborze

